

-VISNYK

Свобода народам!
Свобода людині!

Спільно - політичний місячник

З М І С Т

Вірмо в нашу перемогу!	1
І. Винник — На переломі нового десятиріччя	2
К. Л. — „Мусимо бути сильними у боротьбі з сильним во- рогом”	5
Павло Савчук — Великодній сонет	5
Нововибрані головні органи ООЧСУ і ОЖ ООЧСУ	10
Ігнат М. Білинський — Двадцять років боротьби за укра- їнську Правду	11
Д-р Михайло Кушнір — Український націоналізм — дже- рело історіотворчої свідомости	15
Микола Щербак — Земля (поезія)	19
Петро Кізко — Слово про прапор	21
Резолюції, ствердження і постанови XIV З'їзду ООЧСУ, що відбувся в Нью Йорку 11 — 12 березня 1967 р.	22
Звернення Проводу ЗЧ ОУН у 50-ту річницю Української Визвольної Революції	28
Звернення Крайового Комітету в ЗДА для відзначення 25-річчя створення УПА в справі збірки на видавни- чий фонд	30
І. Боднарук — Дух нескореної України	30
С. Корнич — Китайська чи московська небезпека?	32

**ОРГАНІЗАЦІЯ
ОБОРОНИ
ЧОТИРЬОХ
СВОБІД
УКРАЇНИ**

Немає української родини без української книгозбірні!

Немає української книгозбірні без видань ООЧСУ!

ПРОГОЛОШУЄМО ВИПРОДАЖ КНИЖОК ЗА ГОТІВКУ

Е. Маланюк: Illustrissimus Dominus Мазера — тло і постать, стор. 32	0.50	В. Січинський: Крим (історичний нарис), стор. 31	0.25
Е. Маланюк: Малоросійство, стор. 36	0.50	П. Мірчук: З мого духа печаттю (25-ліття ОУН), стор. 30	0.25
Е. Маланюк: До проблеми більшовизму, стор. 82	1.00	П. Мірчук: Відродження української ідеї, стор. 63	0.50
Е. Маланюк: Нариси з історії нашої культури, стор. 80	0.50	П. Мірчук: Під покров Богородиці (свято УПА), стор. 32	0.25
Е. Маланюк: Остання весна (поезії), стор. 104	1.50	П. Мірчук: Українська визвольна справа і українська еміграція	1.00
✠ Історія Русів, стор. 346	8.00	С. Збараський: Крути, стор. 104	1.00
Д. Донцов: Підстави нашої політики, стор. 210	2.75	Г. Косишка: Фавст з Поділля, стор. 95	1.00
Д. Донцов: Правда Прадідів великих, стор. 95	0.50	П. Савчук: Гетьман Мазепа	2.00
О. Оглоблин: Гетьман Іван Мазепа та його доба, стор. 410	6.00	П. Савчук: Ідея і любов (драма на 3 дії)	0.50
О. Оглоблин: Думки про Хмельниччину	1.00	П. Савчук: Чотирьох з мільйонів (трагедія на 5 дій)	1.00
О. Оглоблин: Українсько-московська угода, сторінок 100	0.50	П. Савчук: Облога замку (мелодрама на 5 дій)	1.00
О. Оглоблин: Хмельниччина і українська державність, стор. 24	0.25	М. Островерха: На закриті, стор. 142	2.00
О. Оглоблин: Думки про сучасну українську історіографію, стор. 87	1.50	М. Островерха: Великий Василяннин, стор. 48	0.50
А. Княжинський: На дні СРСР, стор. 232	2.75	М. Островерха: Гомін з далека, стор. 127	1.50
У. Самчук: Чого не гоїть вогонь (роман), сторінок 288	3.75	О. Вабій: Повстанці (поема), стор. 180	2.00
Ф. Одрач: Щебетун (повість), стор. 294	2.50	О. Запорожець: В одвічній боротьбі, стор. 370	2.00
Т. Брем: Советський акваріум, стор. 142	0.50	М. Чубатий: Княжа Русь-Україна та виникнення трьох східнослов'янських націй	2.50
Л. Старицька-Черняхівська: Останній сніп, сторінок 44	0.50	Хосе Ортега: Вунт мас	2.00
Л. Старицька-Черняхівська: Іван Мазепа, сторінок 154	1.25	Вадим Лесич: Кам'яні луни	1.50
М. Щербак: Багаття (лірика), стор. 64	0.75	АНГЛОМОВНІ ВИДАННЯ	
М. Щербак: Шлях у вічність, стор. 29	0.25	Le Vasseur De Beauplan: A Description of Ukraine	3.00
В. Гришко: Панславизм в советській історіографії і політиці, стор. 37	0.25	N. Chirovsky: The Economic Factors in the Growth of Russia	3.75
В. Кравців: Людина і вояк (сл. п. Р. Шухевича-Чупринки), стор. 31	0.25	N. Chirovsky: Old Ukraine	7.00
РІЧНИКИ „ВІСНИКА” за 1960, 1961, 1962, 1963, 1964 (тверда оправа)	6.00	N. Chirovsky: The Ukrainian Economy	1.50
Е. Ляхович: Перевірка наших позицій, стор. 15	0.15	Замовлення висилати на адресу:	
Е. Ляхович: Форма і зміст українських змагань	2.50	V I S N Y K	
		P. O. Box 304, Cooper Station	
		New York, N. Y. 10003	

ОРГАНІЗУЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ „ВІСНИКА”! ВИРІВНЮЙТЕ ЗАДОВЖЕННЯ!

ВІСНИК

ВІРМО В НАШУ ПЕРЕМОГУ!

З Христовим Воскресінням воскресла надія людства. Здійснення його найглибших бажань завершилось. Коли перед Його розп'яттям темрява вкрила була весь світ, коли завеса церковна розірвалась надвоє, коли все зло світове, здавалось, занувало остаточно, коли сторожа стала на варті коло приваленого великим каменем і запечатаного гробу і ніяка сила, здавалось, не встані була взинене повернути назад — Христос Спаситель світу воскрес, перемігши смерть, гріх і світове зло. Воскресіння Христа принесло для людства духове відродження, врятувало його від остаточної загибелі й завдало найстрашнішого удару злості, брехні і ненависті.

Доля нашої Батьківщини така подібна до тієї темряви під час розп'яття Христа. Ця проба дуже важка, і вона проходить серед гекатомб жертв, у риках крові, проба дошкульно болюга, яка слабші душі приводить до відчаю, викликає в них сумніви, відбирає фізичні сили. Але, вглиблюючись в історію нашого народу, мусимо ствердити, що Господь не залишив нас самотніми. Він дав нам не лише гесноту терпіння, але й наділив наш народ найбільшим даром — даром героїзму. Бережімо цей дар, бо

він допоможе нам відважно стати проти сатани і його слуг навіть тоді, коли нам доведеться залишитись у нашій боротьбі самотніми, як самотнім був Він на Голгозі.

На нас, що опинилися далеко від Батьківщини, ведуть диявольські сили свій сконцентрований наступ. Сьогодні, більше як колинебудь, слуги диявола розривають наш національний організм, нищать нашу культуру, намагаються поділити нас на кращих і гірших, накинути еміграції гучні ідеї, а слабших з-посеред нас зробити вислужниками диявольських поганин, щоб при їх допомозі потім реалізувати постанову московських опричників про знищення ідейної і активної частини української еміграції.

Ідм же шляхом нашої боротьби лише з правдою, і переможемо напевно, хоч не хозуть в цьому світі прислужатися до нашої правди і до слів правди взагалі. Сугасна людина не слухає навіть свого власного сумління, а про те, щоб вона зрозуміла жертву, яку постійно складає наш нескорений нарід, зайво говорити.

Прямуймо ж шляхом, що його нам визнагло Провидіння, і вірмо в нашу остаточно перемогу, в перемогу наших ідей і нашої Батьківщини, обраної Богом для боротьби з дияволом!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ ВІТАЄМО ІЄРАРХІЮ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, БРАТІВ І СЕСТЕР НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ, ЩО НЕ СКОРЯЮТЬСЯ ВОРОГОВІ, УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО СТОЯТЬ НА БЕЗКОМПРОМІСОВО САМОСТІЙНИЦЬКИХ ПОЗИЦІЯХ, ЧЛЕНІВ ООЧСУ, ЧЛЕНІВ ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ООЧСУ, ЧЛЕНІВ І СИМПАТИКІВ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ.

ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ
РЕДАКЦІЯ „ВІСНИКА”

І. Винник

Голова Головної Управи ООЧСУ

НА ПЕРЕЛОМІ НОВОГО ДЕСЯТИРІЧЧЯ

(Промова на відкритті XIV З'їзду ООЧСУ)

XIV З'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України особливо важний, святочний, але не менше зобов'язуючий. Цим З'їздом ми перегортаємо сторінку нашої 20-літньої діяльності і переходимо в нове десятиріччя, яке і для нашої організації і для всієї української діаспори напевно не буде легким.

Складна і напружена міжнародна політична ситуація під сучасну пору повна різних можливостей. З одного боку йдуть гарячкові приготування до війни, з другого, — не менші зусилля, щоб війни запобігти. Яким руслом і в яких формах виллються ті зусилля ніхто сказати не може. Одне є певним: такий стан, стан напруженої непевності вічно тривати не може, і кінець-кінцем дійде до вирішального удару двох потуг — вільного Заходу і комуністичного світу, що його все ще очолює загарбницька Москва.

Політичний бій, ідеологічний наступ на центри зла, центри дефетизму, маразму і брехні — вже почався. Цей бій гальмують ще тут і там творці т. зв. коєкзистенції, політичні фантасти, які твердять, що дві різні системи — капіталістична і комуністична — можуть співіснувати, і „ідеологічні розбіжності” можливо вирівняти співзмагом ідей.

Найбільшим успіхом Москви треба уважати визнання західним світом існуючого стану поневолення ряду колись вільних держав і народів. За її успіх можна уважати також ізоляцію і до певної міри дискримінацію еміграційних груп, які є речниками своїх країн, але яких не включено в ідеологічну боротьбу Заходу з Москвою. А використання національно-політич-

них еміграцій, носіїв ідей протибольшевицької безкомпромісової боротьби, принесло б велику користь Заходові в його боротьбі.

27 жовтня 1946 року, заснувавши ООЧСУ, інж. Євген Ляхович з гуртом ідейних патріотів були свідомі труднощів, які їм прийдеться поборювати, вони знали, що не один бій треба буде звести з московськими п'ятиколонниками, які не без успіху діяли тоді серед старої еміграції на терені Америки. Але труднощі не лякали їх, бо Україна, що кривавилася тоді в боротьбі з московською дичкою, потребувала моральної підтримки й матеріальної допомоги від українців, які опинилися поза межами рідної землі.

На відміну від тих українських організацій та установ, які злегковажили свій обов'язок супроти української нації, які заперечували визвольну боротьбу в Україні — ООЧСУ від перших же днів свого існування чітко визначила свої ідейні і політичні позиції, напрямні своєї діяльності, орієнтуючись на воюючу Україну. По тій лінії ООЧСУ вже від перших днів свого існування розвивала політичну акцію серед американсько-українського суспільства, як також серед чужинців.

Протягом 20-літнього існування ООЧСУ з малого гурту людей, з одного Відділу в Ньюарку виросла на велику, крайову, найбільшу серед існуючих на терені ЗДА українську політичну організацію з 44 Відділами в усіх скупченнях українців, з 6-ма делегатурами і мужами довір'я.

На чотирьох основах, як на наріжних каменях, базувалась і базується наша організація і вся наша діяльність: на свободі слова, свободі совісти, свободі від страху і свободі від злиднів. Ці чотири свободи є підставою здорового й творчого розвитку всіх модерних цивілізованих країн, і вони мусять стати підставою для існування і розвитку всіх народів світу. Це є засади, які охоплюють в повній ширині всі можливості розгортання визвольної справи як на українських землях, так і в перспективі її між-

“VISNYK” — “THE HERALD”

Published by Organization for Defense of Four
Freedoms for Ukraine, Inc.

Monthly except July and August when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,

New York, N. Y.

Board of Editors

Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York, N. Y. 10003

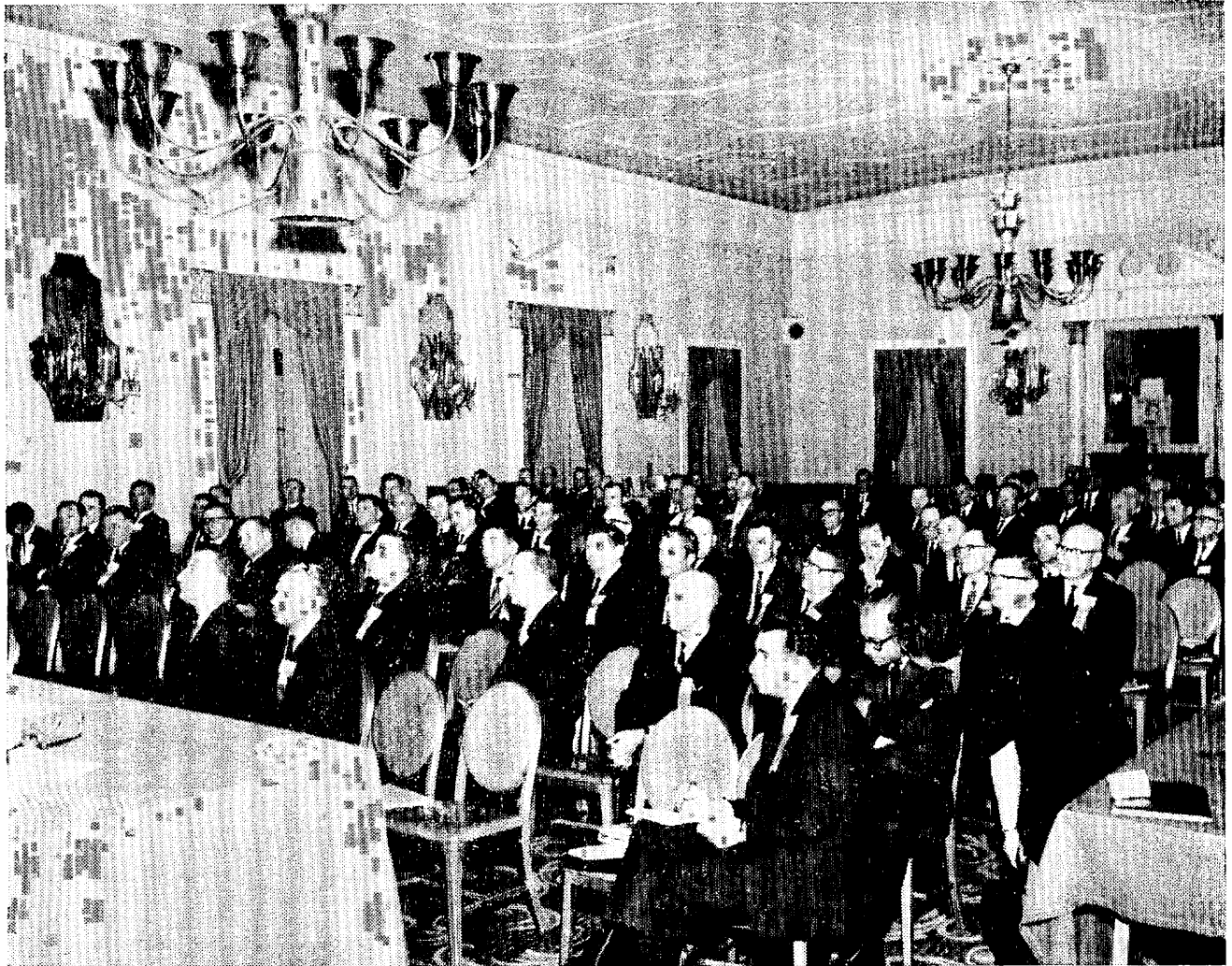
Президи ХІУ З'їзду ООЧСУ

чужинців, які підтримували б нашу справу перед урядами своїх держав. Одним з наших завдань було вчасне приєднання якнайбільшого числа прихвильців української справи — політичних діячів-антикомуністів, які розуміють, що допомога поневоленим народам є рівночасно допомогою їхнім власним країнам. А тому, що немає вже в цілому світі ні однієї країни, що не була б загрожена Москвою, число таких наших прихвильців дедалі зростає.

Поруч із зовнішньо-політичною, найважливішою для української визвольної справи справою, ООЧСУ з не меншою енергією діяла на внутрішньому секторі, бо добре зорганізована і ведена праця на цьому секторі — це передумова успішності нашої роботи на всіх інших. Розбудовуючи і зміцнюючи наш внутрішній відтинок, ми приступили до Українського Конгресового Комітету Америки, організуємо щорічно спільно з Лігою Визволення України зустрічі українців ЗЛА й Канади, активізуємося у внутрішньому - українському зорганізованому житті.

Організація Оборони Чотирьох Свобід України

народно-політичного включення у фронт боротьби всього світу за волю людини і народів. Ці чотири великі принципи дають українській нації можливість проголосувати й вести революційну боротьбу за повне визволення української людини як у політичному, так і в культурному та соціальному відношенні. ООЧСУ своєю 20-літньою працею, своєю принциповістю і твердою поставою до прохвильців зайняла належне й місце в укладі всього українського політичного і громадського життя в ЗЛА. ООЧСУ й далі росте, розвивається, міцніє, розбудовується. Два десятиріччя нашого існування — це тільки закінчення одного етапу і перехід у черговий. Не будемо говорити про те, що ми надали, чого досягли, бо всі ті надання й досягнення є нашою останньою ціллю. Матеріальні надбавки служили нашої організації тільки для виконання нашого основного завдання — допомогти українському народові в його боротьбі з московськими загартниками. Як відомо, в наших дотеперішніх змаганнях дуже часто бракувало нам широк прихвильців.

Зали нарад XIV З'їзду ООЧСУ

їни тісно співпрацює з організаціями Українського Визвольного Фронту в усьому світі, з усіма українськими організаціями і установами, що мають подібні до наших завдання. Ми завжди були і є в нерозривному духовому єднанні з братами і сестрами в Україні, що стоять непохитно в боротьбі з окупантом, і засуджували та засуджуємо зрадників і коляборантів з ворогом.

20-річчя ООЧСУ припало на рік, в якому наша спільнота на всіх континентах урочисто відзначає 50-річчя Української Національної Революції і 25-річчя створення славної Української Повстанської Армії. Ці дві великі дати зобов'язують нас усіх до посиленої праці.

Групка політичних капітулантів, які нав'я-

зують контакти із висланцями Москви, внесла заколот серед української спільноти на еміграції, що негативно відбилось на праці деяких суспільно-громадських установ. Їхній розкладницькій діяльності ми будемо протиставитися і її поборювати. Однак, головний наш удар повинен бути спрямований проти імперіалістичної Москви і її агентури за кордоном. І коли ворожа агентура посередньо чи безпосередньо починає впливати на ширші кола нашої спільноти, то боротьба з нею мусить бути рівнозначною з боротьбою проти зовнішнього ворога. Отже, мусимо діяти однозгідно і рішучо, пам'ятаючи, що ворог розпоряджає необмеженими матеріальними засобами.

Виконуючи тут, в Америці, своє почесне зав-

„МУСИМО БУТИ СИЛЬНИМИ У БОРОТЬБІ З СИЛЬНИМ ВОРОГОМ”

(РЕПОРТАЖ)

XIV З'їзд ООЧСУ і Перший установчий З'їзд новоствореної організації Об'єднання Жінок — ОЖ ООЧСУ. Головою Головної Управи ООЧСУ одноголосно перебрано Івана Винника; новостворену ОЖ ООЧСУ очолила відома громадська і політична діячка Уляна Целевич.

11-го і 12-го березня в Нью Йорку у залах готелю „Комодор” відбувалися XIV З'їзд ООЧСУ і I З'їзд ОЖ ООЧСУ. Вже о 8-ій ранку почали прибувати делегати, між ними і з далекого американського Заходу, з Чикаго, Детройту, з Боффало, з близького Пассейку...

Ідемо нагору, легко знаходимо залю, де відбудеться цей ювілейний — бож ООЧСУ працює вже 20 років! — з'їзд. Поруч — менша зала, де вже збирається жіноцтво під великою емблемою Організації Оборони Чотирьох Свобід України. А у великій залі малює мистець Володимир Ласовський дає останні вказівки щодо оформлення сцени: на тлі двох барв Революційної ОУН, завітчаних золотистими пальмовими гілками — написи сповіщають про ювілейні дати: 1946 — 1966.

Павло Савзук

С О Н Е Т

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!
Я вірю в Тебе, Сине Божий, —
О зглянься, Христе, із Святих Небес,
Врятуй свій нарід з рук ворожих!

Вже сотні літ в завзятій боротьбі
Зрива кайдани Московії, —
О, Святосте! Ми молимося Тобі:
На Тебе, Боже, всі надії.

І коли встане знову Україна-Русь,
Соборна вічності Держава, —
Князь Володимир знов охристить Русь
І воскресне наша невмируща с л а в а !

Христос Воскрес! — З Краю неволі снів,
Благань знедолених — кривавих слів!

24 березня 1967 р.

данню допомагати Україні в її боротьбі з окупантом, завжди також пам'ятаймо, що наш народ покладає на нас великі надії, уважно прислухається до кожної вістки про нашу в його користь діяльність і вірить, що вже недалекий той час, коли розпадуться наложені на нього червоною Москвою окови і випростається він на своїй землі на повний зріст.

Пригадуємо інж. Євгена Ляховича ще в ті роки, коли із Європи припливли ми — перші повоснні українці. Придивившись, розкинувши оком, він, невтомний і діловий, знайшов „точку опертя” в Новому Світі. Точка опертя необхідна і для малих, і великих справ. Перед створеною інж. Є. Ляховичем та кількома друзями Організацією постало велетенське, шляхетне завдання: допомагати Воюючій Україні, скеровувати українські національні сили в належне русло. А точкою опертя виявились тут, у ЗДА — Чотири Свободи, проголошені ще Президентом Ф. Рузвельтом і записані в Атлантийській Хартії: свобода слова, свобода совісти, свобода від страху, свобода від злиднів. Так двадцять років тому постала ООЧСУ...

День 11-го березня був соняшний, але „захмарене небо” звисало над Нью Йорком і над усім світом: кров у В'єтнамі, де змагається не один із членів ООЧСУ із зброєю в руках за Чотири Свободи; „братання” і цілування з офіційними представниками кривавого імперсько-московського режиму; понад 70 українських інтелектуалістів за ґратами в УСССР; розкладницькі кінофільми на екранах Заходу; заборона вірити в Бога — в СССР і відкинення християнської молитви тут; друзі-упівці на Сибіру; втрачення почуття чести деякими із українських людей...

ПЕРШИЙ ДЕНЬ З'ЇЗДІВ

Закінчилась реєстрація, делегати мають на грудях золотисту стрічку, гості — червону. Перед початком З'їздів оглядають влаштовану д-ром О. Соколишиним виставку: видання ООЧСУ, емблеми, значки, поштові наліпки, заклики, звернення, книжки, журнал „Вісник” за 20 років... До цієї оформленої у трьох відділах виставки ще й п. Василь Харук додав із своєї збірки пам'яткові коверти ООЧСУ, наліпки на поштівках та ін.

Блакитна велика зала, килими, канделябри... Спереду на підвищенні президія: голова Володимир Мазур, заступники — В. Щербій і мгр Я. Рак, секретарі — інж. С. Івашків та М. Твердовський. Всі встають. Звучить молитва, яку провадить впр. о. Григорій ЧСВВ з парохії св. Юра в Нью Йорку. Потім коротко промовляє голова уступаючої Головної Управи ООЧСУ Іван Винник. Вітає делегатів і гостей, вітає подруг-жінок, які прибули на свій I З'їзд, щоб зорганізовано, пліч-о-пліч з мужчинами, провадити змагання за волю народів і волю людини.

До 40 делегаток і їх гостей, після спільної сесії З'їзду, пішли на свої наради.

Голова З'їзду Вол. Мазур, нагадавши, що З'їзд відбувається в 50-ту річницю Української Національної Революції, у 25-ту річницю створення героїчної УПА і в 20-ту річницю постанови ООЧСУ, підкреслив, що до цього З'їзду будуть придивлятися не лише друзі, а

Президія І З'їзду ОЖ ООЧСУ

Делегатки І З'їзду ОЖ ООЧСУ

й вороги, що він піде відлунням всюди, де є українська людина. „Власні сили — це надійний і вірний шлях до перемоги”.

Делегати по-діловому почали підходити до всіх точок порядку нарад. Вже вибрано ділові комісії. Мандатова: М. Ганущак, М. Палцан, В. Василенко — голова; Номінаційна: д-р І. Скальчук — голова, В. Костик, Р. Почтар, Т. Мельник, І. Галій; Верифікаційна: М. Сірий — голова, А. Кобилянський, Т. Царик; Резолюційна: голова — д-р М. Кушнір, ред. В. Давиденко, д-р П. Мірчук, ред. І. Білинський, д-р М. Богатюк; Бюджетова: голова — І. Винник, М. Задухний, В. Шарван, мгр М. Дужий. У Почесній Президії З'їзду ті, що їх того ж вечора під грімкі оплески майже півтисячі учасників Бенкету-Зустрічі відзначено Грамотами-Подяками ООЧСУ за довголітню сумлінну працю для добра України. Їх чотири з різних земель України, справжня Соборна Україна.

Ще перед початком З'їзду делегати одержали надруковані звіти з діяльності Головної Управи ООЧСУ за останню каденцію. І тому, після зачитання і схвалення протоколу з попереднього З'їзду, голова уступаючої ГУ ООЧСУ Іван Винник звітував коротко про працю 44 Відділів та 6-ох Делегатур і Мужів Довір'я, про випуск нових книжок, про „Вісник”, про рі-

шучу політичну поставу в УККА; звітував про співпрацю з АВН, з Організаціями Українського Визвольного Фронту.

Кілька думок голови ГУ ООЧСУ: „Переходимо в нове 10-річчя у складній міжнародній і внутрішній ситуації... Творці коєкзистенційної політики намагаються притемнити ідеологічний бій між волею і неволею. ООЧСУ орієнтується на Воюючу Україну... Наша сила у вірі в наш народ і в нашій безкомпромісовій принциповості... Чотири свободи — це свободи і України, і всього людства, тому наші ідеї і національні, і універсальні... На внутрішньому відтинку ми завжди допомагали Українській Визвольній Справі, поборюючи комуністів, поплентачів, підголосків... Великі цьогорічні українські річниці зобов'язують нас до дальшої активної праці”.

Голова Іван Винник закінчив звіт. Від імени Контрольної комісії мгр С. Лозинський повідомив, що протягом останньої конвенції не було жадних порушень статуту, і дав високу оцінку уступаючій Головній Управі. Голова Організаційного Суду, мгр М. Дужий, під оплески присутніх звітував дуже коротко: „Суд не мав що робити”.

Перерва на обід.

„ДОБА ВЕЛИКИХ ЗУДАРІВ”

„Наша доба — доба великого поступу техніки і цивілізації, доба великих ударів народів, ідеологій... Не „світова імперія” і не будь-яка імперія, — говорила жінка з посрібленим сивиною волоссям і з надхненним молодим обличчям, заслужена дятка революційної ОУН, вірна дочка України Уляна Целевич. До 50 учасниць І З'їзду ОЖ ООЧСУ уважно вслухаються в її промову. „Москва свідомо свого упадку, морально вона вже програла — і тому шукає рятунку у „друзях за океанами”, у „коєкзистенції” з тими, кого обіцяє „угробити”... „Танцювальники” небезпечні, бо ними Москва прикриває перед світом правду про колгоспну, закріпачену Україну... Москва спекулює на людських почуттях, на тузі, — але ми в стані війни з Мо-

Головна Управа ООЧСУ і Редакція „Вісника” вітають довголітнього редактора „Шляху Перемоги”, відомого письменника Данила Чайковського з Родиною з нагоди їх приїзду до Америки на постійне перебування.

З огляду на те, що квітневе число „Вісника” присвячене в основному XIV Ювілейному З'їздові ООЧСУ і І З'їздові ОЖ ООЧСУ, статті, тематично не зв'язані з цими З'їздами, появляться в травневому числі. Вш. Авторів просимо вибачити.

РЕДАКЦІЯ

свою. Ми, що носили передачі по тюрмах для наших батьків, мужів, синів — які боролись за Національну Державну Україну, ми, що й самі продовжували їхню працю, — нині повинні прийти їм з допомогою, бо фронт, дорогі подруги і гості, не лише у В'єтнамі, він і тут, і в Україні, і в інших поневолених країнах!"...

До Президії З'їзду ОЖ ООЧСУ входили: Іванна Цісик, Мирослава Ласовська, секретарювали — Іванна Гілевич, Стефанія Бернадин; а в Почесній Президії були три відомі заслужені діячки: Марія Солонинка — від Централі Ліги Визволення України (Канада), Леоніда Вертипорох — від ЛВУ, Іванна Рожанківська — від Головної Управи Союзу Українок Америки, в яким працює багато жінок з членства ОЖ ООЧСУ, бо обидві організації доповнюють одна одну в праці для добра української справи. Окреме місце в Президії було вільне — для представниці з України. Там стояла китиця квітів...

Вачимо тут і письменницю, і мистця слова, і політичних діячок ще на Рідних Землях, і українок-студенток з американських високих шкіл, і хатніх господинь, і висококваліфікованих жінок-фахівців... З Нью-Йорку і з Чикаго, з Філадельфії і з Детройту... З різних міст, але з одним бажанням допомагати українському народові в його боротьбі.

Вже напевно срібна сімдесятка шановній пані Квасницькій із Воффало. І їхалось, мабуть, не надто легко в авті, але вона радісна, задоволена, може послужити ще не однією порадою, поділитись досвідом.

„Я ЩАСЛИВИЙ БУТИ МІЖ ВАМИ, ДОРОГІ ДРУЗІ!“ — КОНГРЕСМЕН Л. ФАРБШТЕЙН

Товариська Зустріч-Бенкет відбулась увечері тієї ж суботи у великій залі готелю „Комодор“, де знову майоріли барви Революційної ОУН і де масшталтно стояли прапори Америки і України.

Майже 500 осіб засіло за святково накритими столами. Між багатьма запрошеними гостями голова Українського Народного Союзу Й. Лисогір. Недалеко від нього — голова УНПомочі Володимир Мазур. Нині він може трохи відпочити після напруженої праці голови З'їзду, де по обіді першого дня відбулись дискусії над звітами. Далі ген. секретар „Провидіння“ дир. Ст. Спринський, ред. Пасічняк, п. Царик, п. Маєвський, проф. П. Савчук, В. Голод, д-р Михальцевич та багато інших. На пропозицію п. Маєвського послано привіт старшому віком п. Задорецькому — організаторові Першого Відділу ООЧСУ.

Урочисто звучить американський гімн: співачка Ліза Чепіль, фортепіяновий супровід Роксоляни Гарасимович. Наструнко стоїть уся зала. Вносять прапори Організацій Визвольного Фронту, між ними вкритий славою прапор УПА, прапор великих надій — СУМ та багато інших. Оплесками вітають присутні прапори і прапороносців, між якими багато юнаків і дівчат. Залею сколихує український національний гімн. Отець Орест Засійбіда, ЧСВВ, парох української католицької церкви св. Юра, неподалік якого серед почесних гос-

тей сидить представник УПЦеркви впр. о. О. Іванюк, благословляє страви.

Гостмайстер мгр М. Дужий офіційно розпочинає бенкет.

„Кожна людина хоче свободи, кожен народ хоче свободи. Україна її не має, і тому ви змагаєтесь! І тому я щасливий бути між вами, дорогі друзі!“ — сказав приятель України, конгресмен Леонард Фарбштейн.

„Від імени Президента ЗДА Ліндона Джансона, — оголошує ред. І. Білинський, — найкращі побажання та успіхів у праці прислав XIV З'їздові ООЧСУ асистент державного секретаря Данаген!“ Оплески, і вся зала встає. Від Первоієрарха Української Католицької Церкви Йх Емінінції Кир Йосифа Сліпого, Кардинала: — „Бажаю успіхів у праці для добра Церкви і Народу!“... Вітає З'їзд ООЧСУ та його делегатів Митрополит УКЦеркви Кир Амврозій Сенишин. Молить Бога за успіхи в праці Митрополит Української Православної Церкви Високопреосвященний Іоан. З Риму благословляє Архидієцям благословенням Архипастир Скитальців Архидієцям Кир Іван Бучко. Архидієцям УПЦеркви Високопреосвященний Мстислав пересилає привіт і благословення. Вітають Йх Ексцеленція Кир Йосиф із Стемфорду, Єпископ, Йх Ексцеленція Кир Ярослав із Чикаго, Єпископ... І далі, стоячи, оплескує зала привіт від Проводу ЗЧ ОУН за підписом проф. Степана Ленкавського, привіт Голови ЦК АВН Ярослава Стецька...

55 ПРИВІТІВ ВІД ЧЛЕНІВ КОНГРЕСУ

Гостмайстер представляє гостям Почесну Президію на Бенкеті-Зустрічі. Були там діячі Організацій Визвольного Фронту і представники різних організацій, між ними: голова УККА проф. Лев Добрянський, директор Канцелярії УККА мгр І. Базарко, д-р Н. Процик — голова Українського Відділу ПАВНА, пані У. Целевич — голова Відділу АВН, д-р В. Душник — редактор „Українського Квартальника“, д-р М. Кушнір — теоретик і діяч націоналістичного руху, кол. прем'єр Уряду Карпатської України Ю. Ревай, ред. І. Білинський, голова УНСоюзу Й. Лисогір, І. Винник, голова УНПомочі Вол. Мазур, проф. Є. Вертипорох від НТШ в Канаді, секретар СУК „Провидіння“ — дир. С. Спринський, парох української православної церкви веч. о. Орест Іванюк, п-і Марія Солонинка — голова ОЖ Ліги Визволення України (Канада), голова Об'єднаного Комітету Українських Організацій Нью-Йорку мгр Роман Гуглевич, сотник УПА Лев Футала, мгр Є. Лозинський — попередній голова ГУ ООЧСУ, голова Союзу Українських Політв'язнів, голова ГУ СУМ мгр Є. Гановський, голова Т-ва кол. Вояків УПА М. Грицьков'ян, латвійський журналіст п. Велеш, голова ГУ ТУСМ Тамара Дужа, діяч і історик українського визвольного руху, політичний письменник д-р П. Мірчук, пані Дарія Степаняк, голова Управи Гетьманської Організації В. Базилевський, член ГУ ООЧСУ і репрезентант НТШ д-р М. Чировський,

Вручення чека на 10.000 доларів Президентові УККА проф. Л. Добрянському

д-р О. Андрушків — заступник голови НТШ, О. Титанич, сотн. Ю. Кононів із дружиною-акторкою, інж. С. Квасницький, інж. Т. Чернописький, від Управи Лікарського Т-ва д-р Т. Шегедин, представниця СУА п-і А. Рожанковська, д. В. Забродський, д. В. Костик, науковець і політичний діяч д-р С. Галамай, генеральний секретар ГУ ООЧСУ д-р В. Нестерчук, проф. П. Савчук, головний редактор „Свободи” А. Драган, головний редактор „Америки” М. Дольницький, колишній воєк УПА, видатний скульптор М. Черешньовський, П. Маринець з редакції „Українського Народного Слова” та ін.

Віля пульта з мікрофоном д-р Нестор Процик. Читає телеграми від американських діячів, котрі не змогли особисто прибути на бенкет: від сенатора Томаса Дадда — з виступом проти колоніальної Москви, від губернатора Ньюйоркського стейту Нелсона Рокфеллера, від садника великого Нью Йорку Д. Ліндзі, від конгресмена Т. Дульського: „Мої найкращі побажан-

ня з нагоди 20-річчя діяльності ООЧСУ! Приєднуюсь до вас у вашій боротьбі і молитві, щоб Український Народ мав свободу, як і інші поневолені нації!”

Привіти надійшли від інж. Є. Ляховича, від проф. І. Вовчука, від Антибольшевицької Ліги Австралії і Нової Зеландії, від Української Центральної Репрезентації в Аргентині, ЦПУН у Західній Німеччині, Українського Вільного Університету, АБН, СУВ, УДК у Бельгії, СУМ в Австрії, від Т-ва за Патріархат, від УНСоюзу, УРСоюзу, Пласту, СУСТА, Союзу Українок Америки, від ідеолога Українського Націоналістичного Руху, видатного мислителя нашого часу д-ра Дмитра Донцова, від різних Відділів ООЧСУ, редакцій газет та багатьох інших установ і окремих осіб.

Надійшли привіти від 55 сенаторів і конгресменів, американських державних мужів, які вирішили протиставитись комуністичним агресіям. Оплесками дякує зала друзям України.

Вручення Почесних Грамот заслуженим членам ООЧСУ. Зліва направо: сот. Ю. Кононів, інж. В. Титанич, інж. С. Квасницький і інж. Т. Чернописський. Біля трибуни голова ГУ ООЧСУ Іван Винник

ЧЕК НА 10.000 ДОЛЯРІВ. ЧОТИРИ НАГОРОДЖЕНІ

Голова ГУ ООЧСУ передав голові УККА проф. Левові Добрянському від імени членства зібрану за короткий час суму в 10.000 доларів на знак реальної підтримки центрального українського політичного представництва у ЗДА. То були гроші робітників і фермерів, інтелігентів-фахівців і пенсіонерів, справді — народні і справді українські гроші, бо лише за такі гроші можна провадити незалежну політику.. Зворушено дякував проф. Л. Добрянський за цей подарунок, сказавши, що це вперше одна організація склала для Українського Народного Фонду таку значну суму.

Глибоко символічною була й інша подія: під довго не вгаваючі оплески — чотирьох членів Почесної Президії, довголітніх відданих працівників ООЧСУ та інших Організацій Визвольного Фронту нагороджено грамотами-подяками: сотн. Юрія Кононова, інж. Т. Чернописського, інж. С. Квасницького, інж. В. Титанича. У слові-подяці сотн. Ю. Кононів заявив, що дивиться він на цю нагороду не як на дозвіл піти на відпочинок, а як на заохоту до нової праці. Всі вони — з різних частин Соборної України, змагалися в різних арміях, але за Україну, за її волю і долю...

Рясними оплесками, стоячи, вітали присутні сотника Петра Содоль-Зелінського, учасника Визвольних Змагань, і його сина, героя антикомуністичної війни у В'єтнамі, капітана Петра Зелінського, нагородженого двома американськими і двома південнов'єтнамськими орденами за відвагу в боях.

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА

Між гостями ООЧСУ в тій пишній залі були українські письменники, поети, драматурги, мистці-малярі, актори, співаки, члени Асоціації Культурних Працівників Північної Америки.

Гості-мистці театру з Філядельфії: маестро Богдан Паздрій (режисер), Ліза Чепіль, Марія Лисяк, Ярослав Пінот-Рудакевич — виступили з патріотичним монтажем письменника Олега Лисяка „У боротьбі” (автор читав супровідний текст до монтажу, в якому мистецтво слова чергувалося з піснею і музикою). Монтаж був зладжений на основі творів різних поетів. Акомпанювала відома своїми виступами з хором „Кобзар” із Філядельфії піяністка Роксоляна Гарасимович.

В кінці бенкету гості з Філядельфії відіграли сатиричну сценку „Світовий Конгрес”, у якій дотепно висміяли „цілувальників-зустрічальників”, „ікроїдів” та кандидатів на „ікроїдство”.

**
*

Ще багато можна було б розповісти про промову меценаса Р. Гуглевича, який, вітаючи ООЧСУ з 20-літтям, підкреслив: „Громи б'ють не у мізерні корчі, а у великого дуба!”, про зворушливі привіти від Ліги Визволення України пані М. Солонинки, Романа Поритка від Союзу Українських Купців і Промисловців, інж. Романа Раковського — від „Самопоміч”, про виступ мгра Євгена Гановського — від Організацій Українського Визвольного Фронту, виступ нашого приятеля-ірландця з Американського Легіону п. Метью Троя, який порівняв боротьбу за свободу Ірландії і України. Можна було б ще сказати про сповнену глибокої віри у перемогу поневолених націй промову президента ПАВНА д-ра Івана Дочевфа (болгарина), який висловив упевненість в зміні політики Вашингтону щодо московського імперського режиму. До речі, і голова Комітету для відзначення Тижня Поневолених Націй та член Конституційної Комісії стейту Нью Йорк М. Трой, як і голова УККА проф. Лев Добрянський, підкреслювали: „Ніщо і ніхто не зможе нас знеохотити в боротьбі... Політика американського уряду також змінюється не раз після нових виборів. А ми, як амери-

Один з відділів виставки видань ООЧСУ. За столом (зліва направо): В. Харук і д-р О. Соколишин — упорядники виставки

канські громадяни, повинні домагатися від свого Уряду у Вашингтоні сприяти здійсненню гасла чотирьох свобод і на Сході Європи, і на Кубі, а не лише у В'єтнамі"...

ДРУГИЙ ДЕНЬ З'ЇЗДУ

Резолюції XIV З'їзду ООЧСУ та резолюції I З'їзду ОЖ ООЧСУ, як і доповідь д-ра Михайла Кушніра „Український націоналізм — джерело історіотворчої свідомості“, голова Президії З'їзду д. В. Мазур назвав „дороговказом для дії нашої Організації“.

У своїй звітній доповіді „20 літ боротьби за Українську Правду“ ред. Ігнат Білинський з багатьох фактів зробив висновок: „Революційна ОУН — це авангард українського народу в боротьбі за здійснення Шевченківського гасла „В своїй хаті своя правда“.

У своєму виступі д-р Петро Мірчук, схарактеризувавши політичну ситуацію, заявив: „Все має бути на своєму місці, в тому числі й колаборанти та охочі колаборувати з ворогом“, а український революціонер-націоналіст воюди мусить бути в передній лаві бою, змагань і праці.

Та ось у залі вже Номінаційна Комісія, на чолі з д-ром І. Скальчуком. Урочисто звучить його голос: „Номінаційна комісія пропонує"... Коротке обговорення, кілька доповнень, делегати голосують, і у висліді — одногосно, під оплески, перебирають Івана Винника головою ГУ ООЧСУ на наступну каденцію.

Отже, ООЧСУ має нову Головну Управу. Присутні вітають вибраних. І в цей час під загальні оплески входять до залі делегатки і гості I З'їзду Об'єднання Жінок ООЧСУ, що закінчили свою працю і прийшли на спільну сесію. Прийшли з великим букетом квітів.

„Нині настав час бути поруч із вами, наші дорогі друзі! — сказала перша голова Головної Управи ОЖ ООЧСУ Уляна Целевич. — Членство ОЖ ООЧСУ вестиме політичну працю, не припиняючи і харитативної діяльності. ОЖ ООЧСУ не збирається ні з ким конкурувати, а збирається працювати“.

Коротку промову виголосив голова Білоруського Конгресового Комітету Америки, інж. Іван Косяк. Він закликав „будувати мости між поневоленими націями“, а не з поневолювачем і ворогом світу. Гість закінчив свій виступ словами „Живе Україна!“ — і голова Президії В. Мазур підхопив те щире побажання вигуком: „Нехай живе Білорусь!“, покрите рясними оплесками.

Немов підсумовуючи працю З'їздів, голова Американських Приятелів АБН д-р Нестор Процик звернув увагу на потребу ще ширшої співпраці членства ООЧСУ з ПАВНА, бо „Український Відділ ПАВНА, як одна з Організацій Українського Визвольного Фронту, — це наше вікно у світ широкої співпраці з американськими і світовими силами антикомунізму“.

Ще Володимир Мазур перед закриттям З'їзду нагадав слова Командира УПА Тараса Чупринки про нові форми боротьби і побажав делегатам і делегаткам найкращих успіхів у цій боротьбі, в нових формах і обставинах.

Переобраний голова ГУ ООЧСУ Іван Винник в кін-

цевому слові заявив про необхідність поширити й поглибити працю ООЧСУ, бо — „мусимо бути сильними в боротьбі із сильним ворогом“.

Закінчено З'їзди відспіванням Франкового „Не пора, не пора“.

К. Л.

НОВОВИБРАНІ ГОЛОВНІ ОРГАНИ ООЧСУ і ОЖ ООЧСУ

Головна Управа ООЧСУ: Іван Винник — голова, Ігнат Білинський — перший заступник голови, Лев Фудала — другий заступник голови, Уляна Целевич — третій заступник голови, д-р Володимир Нестерчук — ген. секретар, Володимир Левенець — фінансовий референт, д-р Михайло Кушнір, д-р Петро Мірчук, д-р Микола Чировський, д-р Степан Галамай, ред. Вячеслав Давиденко, мгр Іван Базарко, д-р Богдан Романенчук, Богдан Казанівський, мгр Теодор Качалуба, інж. Євген Івашків, сотник Микола Фриз, мгр Євген Гановський, Володимир Костик — члени.

Контрольна Комісія: мгр Євген Лозинський — голова, д-р Іван Подригуля — заступник голови, Микола Зацухний — секретар, Микола Ганушак — член, Богдан Мороз — член.

Організаційний Суд: мгр Михайло Дужий — голова, проф. Павло Савчук — заступник голови, д-р Олександр Соколишин — секретар, Михайло Черешньовський — член, Микола Грицьков'ян — член.

Головна Управа Об'єднання ОЖ ООЧСУ: Уляна Целевич — голова, Мирослава Ласовська — 1-ий заст. голови, Іванна Тарнавська Цієнк — 2-ий заст. голови, Стефанія Бернадни — секретар, Іванна Гілевич — другий секретар, Людмила Костик — фінансовий референт, Анастасія Гутанталь — 2-ий фін. референт, Марія Квасницька, Дарія Кульчицька — суспільна опіка, Олія Стецька — організаційна референтка, Олена Фудала — імпрезова референтка, Ярослава Кулш — культурно-освітня референтка, Марія Романенчук — преса і інформація, Марія Нестерчук — суспільна опіка, Анна Гарас, Стефанія Наугольник.

Контрольна Комісія: Стефанія Шаран — голова, Надія Кудрик — заступник голови, Марія Пенджола — секретар.

Організаційний Суд: Ярослава Жданів — голова, Марія Захарків — містогорова, Олександра Грицьков'ян — секретар.

Основною тенденцією політичного розвитку сучасного світу є тенденція до творення нових національних держав усіх народів. Усі соціальні проблеми вирішуються в рамках окремих національних держав. Метою соціальних змін є знищення класових антагонізмів в ім'я зміцнення національної спільноти в цілості.

П. П о л т а в а

Ігнат М. Білинський

ДВАДЦЯТЬ РОКІВ БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ ПРАВДУ

(ДОПОВІДЬ, ВИГОЛОШЕНА НА XIV З'ЇЗДІ ООЧСУ)

I

Двадцять років у житті будь-якої організації це в просторі часу — пройдений етап, що дає змогу встановити факти, проаналізувати здобутки й невдачі та ствердити потребу й доцільність її дальшого існування, як теж знайти для ролі й місця даної організації у збірному житті спільноти перспективну оцінку, з логічними висновками на майбутнє.

В аналізі й оцінці 20-річчя існування й діяльності Організації Оборони Чотирьох Свобід України, яка виступила на поверхні українського громадського життя в Америці як відповідник і популяризатор ідей українського революційного націоналізму, в час післявоєнної декоюнктури української справи у вільному світі, мають свою вимову міжнародня політична ситуація, українське політичне тло й об'єктивні причини виникнення такого роду ідеологічно-політичної організації.

Здавалося, що визвольна боротьба, яку вела Україна в час і після другої світової війни проти советсько-московської імперії, розкриє очі вільному світові, зокрема Америці, на їх союзника. Замість того, незабаром Москва відгородила кордони своєї імперії від решти світу „залізною заслоною“, а вільний світ, лицемірно заспокоївши свою совість макіявеллівською засадою, що міжнародні відносини не визначаються принципами справедливості і свободи для всіх, але їх нормують силові фактори та партикулярні інтереси поодиноких контрагентів, які з поняттям справедливості й волі найчастіше нічого спільного не мають, — погодився з існуючим станом поневолення Москвою ряду вільних колись держав і народів. Така міжнародня ситуація залишилася не без впливу на розвиткові тенденції української політичної думки і її реальних виявів, на тлі яких зроджувалися і виборювали для себе право громадянства нові ідеї і нові політичні твори.

Українське політичне життя на американському континенті, не зважаючи на специфічні форми й стиль дії, у своїй суті завжди було відбиткою політичних процесів, що приходили на західноукраїнських землях. Не без впливу на це життя залишився факт, що, поставлені на суворий іспит історії в ході грозивих подій другої світової війни, українські політичні партії виявилися неспроможними цей іспит витримати. Вони не то не включилися до активної революційної боротьби на рідних землях, але й не з'єдналися з фронтом боротьби на Заході. Вони просто перестали політично бути. Увесь тягар визвольної боротьби в Україні взяла на себе революційна ОУН під проводом Степана Бандери і опісля створена нею УПА, на чолі з ген. хор. Романом Шухевичем, рятуючи національну гідність української людини й честь української нації.

Віднайшовши себе згодом в еміграційних залишках,

українські легалістичні партії відновили свою діяльність, суттю якої визначили заперечування й замовчування, а після приходу на Захід рейдуючих частин УПА — легковаження й знецінювання величезного морального й політичного капіталу революційно-визвольної боротьби, зокрема збройної боротьби УПА. Це мало свій безпосередній вплив на негативне відношення їхніх партійних відповідників на американській землі до новопосталої Організації Оборони Чотирьох Свобід України, яка популяризацію визвольної боротьби УПА проти гітлерівської Німеччини й большевицької Москви у вільному світі та всесторонню допомогу українській визвольній справі поставила в осередку своїх політичних завдань і дії.

Українці в Америці, бажаючи допомогти Україні в її боротьбі за волю, могли робити це не безпосередньо, але посередньо, через якусь партію, групу чи рух, які найкраще підходили до їх переконання як справжні носії визвольної ідеї. З такого патріотичного бажання організувати й нести активну допомогу українській визвольній справі, зокрема боротьбі УПА, як теж популяризувати в американському світі визвольні ідеї цієї боротьби, в час, коли існуючі на американській землі українські політичні організації такої допомоги організувати не думали, будучи під ідейним впливом українських політичних сил, що негативно відносилися до визвольного табору в Україні, а то й самої концепції революційно-визвольної боротьби, — зродилася в 1946 році Організація Оборони Чотирьох Свобід України.

II

Від самих початків діяльності ООЧСУ серед деяких кіл українського громадянства в Америці створився стан, якщо не явної боротьби, то щонайменше агресивного спротиву й негачії нової організації, не зважаючи на те, що проголошені й здійснювані ООЧСУ цілі, ідеї й засади мусіли заслуговувати з огляду на їх високий ідейний зміст і позитивність замірів на якнайбільшу симпатію і піддержку.

В намаганні викликати в поглядах і становищі українського громадянства в Америці ідейний і політичний злам ООЧСУ виступила проти духу самовдоволення, громадсько-організаційного розладу й незформульованої національної політики тодішніх провідних кіл громадянства, що мало свої коріння в притаманному українській психіці партійництві та закостенілості на своїх партикулярних позиціях.

Не зважаючи на всі труднощі й перешкоди, зокрема на тенденційну кампанію групової преси проти ООЧСУ, українська спільнота, здорова в своєму ядрі, з її невикористаними й часто незаторкнутими динамічними можливостями, її волею до боротьби, патріотизмом і жертвенністю, в більшості солідаризувалася з ідеями

й політичними цілями, що їх голосила ООЧСУ в інтересі української справи, даючи ООЧСУ всесторонню піддержку в здійснюванні окремих починів.

У висліді такої постави української громади ООЧСУ почала швидко рости організаційно й політично і, з малого гурту ідейних однодумців на чолі з інженером Євгеном Ляховичем у 1946 році, розгорнулася в найбільшу українську політичну організацію на американській землі, з 44-ма Відділами, шістьма делегатурами й тисячами членства, на сьогоднішній день, включно з новим Об'єднанням Жінок ООЧСУ.

Черпаючи ідейну силу із здорової програмово-ідеологічної субстанції українського націоналістичного руху, ООЧСУ визначила основою своєї ідеології Чотири Свободи, що є підставою здорового і творчого розвитку всіх модерних цивілізованих суспільств і що справу їх збереження і пристосування приходить сьогодні заступати й обороняти по всіх континентах світу, а саме:

- Свободу слова
- Свободу совісті
- Свободу від страху і
- Свободу від злиднів.

На цих чотирьох засадах, які охоплюють собою в повній ширині всі можливості поставлення визвольної української справи, як на рідних землях, так і в перспективі її міжнародньо-політичного включення у фронт волелюбних народів світу, за волю людини і народів, ООЧСУ сперла, як на чотирьох наріжних каменях, свою діяльність. Ці чотири великі принципи визначають суть революційної боротьби за повне визволення української людини, як в політичному, так і в культурному та соціальному відношенні, — за встановлення своєї — української Правди.

Свобода слова — це право українського народу на цілком свободну заяву, яку форму індивідуального й збірного життя він хоче собі надати в самостійній державі на всіх соборних землях свого поселення. Із заперечення — ким би то не було — цього основного права виникає право й моральний обов'язок боротьби в обороні цієї основної людської свободи.

Свобода совісті — створює не тільки законну підставу, але й моральний обов'язок боротьби за релігійне й культурне визволення українського народу.

Свобода від страху — обіймає собою право на боротьбу з совєтсько-московським тоталітарним режимом, який силою терору і страху спромагається втримувати Україну в залежності від Москви в рамках її колоніальної імперії.

Свобода від злиднів — встановлює підставу для боротьби з совєтською господарською системою експлуатації природних і духових ресурсів України й ожебрачування українського народу.

Таке ідеологічне визначення політичної суті ООЧСУ дало підставу для можливості пов'язування української справи з загальними ідеями та цілями американської національної політики і створило можливість погодження обов'язків українця й американського гро-

мадянина в площині гідного практикування лояльності до ЗДА.

III

На тлі поверховного й формального розуміння лояльності, в громадському й політичному житті американських українців домінувало, у час творення ООЧСУ, демонстративне наголошування суперльояльності, що впливало не з правдивих інтересів Америки, але з неспроможности серйозно усвідомити, що лояльне відношення до якоїсь держави — це справа діла, фактичного поступування, а не голословних заяв.

Треба було впливати освідомно на спосіб думання давніше прибулих на американську землю українців, а то й з'ясувати деяким новоприбулим, що піддержку національних аспірацій і визвольну боротьбу українського народу, яка з них випливає, не можна узалежнювати від того, чи воно корисне для Америки або будь-якої іншої країни, чи ні, бо таким ставленням справи українці зривали б моральний зв'язок-лучбу з українством, з українським народом, ставали б чужими.

Американці, які виявляють своє прихильне відношення до України і її визвольної боротьби, ніколи не заявляють, що така прихильність подиктована їхніми власними, національними інтересами, навпаки, вони завжди заявляють, що в цьому вони керуються симпатіями до української справи, чи відстоюванням тих ідей свободи, які в змаганнях України реалізуються і захищаються.

Змагаючи до всестороннього розвитку збірного життя української спільноти в Америці й захисту неперемінних вартостей української національної Правди, ООЧСУ стверджувала, що українець завжди, де б він не жив, також тоді, коли стане громадянином чужої держави, має любити свій нарід, свою кров, Україну, бажати їй волі і долі задля неї самої, а не тільки тоді, коли це корисне тій чи іншій державі. Це вже справа загальнолюдських елементарних законів, які діють і зобов'язують скрізь, у всіх народів. Шанування чи ламання їх — це справа не якогось особливо міцного патріотизму, незвичайного кровного зв'язку, а просто питання звичайної людської моралі й гідності.

Розуміння суті лояльності, стверджувала далі ООЧСУ, вміщається в основному принципі, в основній поставі, — що українці в Америці, як і в цілому світі, однаково — чи є громадянами даної держави чи живуть на статусі емігрантів, — є завжди українськими патріотами. Воля, велич і добробут України, українського народу й української держави є для них завжди святістю, життєвим ідеалом, що для його здійснення вони завжди причиняються в міру своїх сил і відповідно до обставин. Служба Україні та визвольним змаганням за Самостійну Соборну Українську Державу — це невідхильний обов'язок кожного українця і головна засада в житті і дії кожної української збірноти.

Така засаднича постава ні в чому не зменшує й не загоркує лояльного чи теж патріотичного відношення до держав і народів поселення чи до нової прибраної вітчизни. Можна дуже добре бути одночасно не тільки лояльним, але й патріотичним громадянином Америки чи іншої держави і бути патріотом України, служити їй, задля неї самої. Бо немає і не може бути жадної колізії, суперечності поміж справою визволення України, добром, ідеалами та інтересами України і ідеалами та інтересами усіх народів і держав, які не мають ворожих, загарбницьких чи експлуататорських цілей супроти України.

Виходячи із заложення, що такої несуперечності вповні вистачає для того, щоб тривалою засадою життя і діяльності української спільноти в Америці був принцип самобутності й рівнорядності українського патріотизму й лояльності супроти країни нашого поселення, ООЧСУ розгорнула різногранну суспільно-політичну діяльність, даючи значний вклад у ріст і розбудову окремих ділянок збірного життя української громади в Америці, зокрема у розвиток української політичної думки.

IV

У підсумках свого організаційного буття впродовж 20-ти років в аналах ООЧСУ чергуватимуться позиції досягів послідовної, наполегливої і плянкової праці на внутрішньому — українському відтинку — в змаганні за збереження духової, культурної і національної окремішності української спільноти, впливу на формування її ідейного й політичного обличчя та позитивної постави до справи допомоги визвольній боротьбі українського народу; як теж на зовнішньому — американському й міжнародному відтинках — в пропагуванні ідей суверенності й національно-державної незалежності України та здобуванні прихильників і організуванні їх до повсякчасної боротьби проти всіх форм московського імперіалізму.

Про життєздатність, виправдану здобутками праці ООЧСУ, свідчать, між іншим, в організаційній діяльності: розбудова великої мережі Відділів і делегатур з тисячами членства та придбання репрезентативних домів; в культурно-видавничій діяльності — розбудова журналу „Вісник“, публікації ряду цінних видань наукового, літературного, політичного, історичного, публіцистичного й освітнього характеру; організування самоосвітніх народних університетів, українознавчих курсів і шкільництва, як теж скріплення фронту дії українських культурних працівників; в громадській діяльності — активна участь і співпраця з різними громадськими організаціями й установами та здійснювання різних громадських починів, зокрема активна участь у працях для здвигнення пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні; в політичній діяльності — організування всесторонньої допомоги визвольній боротьбі українського народу та пропагування ідей і цілей цієї боротьби; ініціювання і здійснювання різних політичних акцій в користь визвольної справи, як теж актив-

на праця і підтримка корисної діяльності Українського Конгресового Комітету Америки і його голови д-ра Лева Добрянського; активна праця в Підготовчому Комітеті ПАУК для скликання Світового Конгресу Вільних Українців, що буде не тільки маніфестаційним виявом політичної думки й змагань української спільноти в діаспорі, але й започаткує новий етап організованої, координаційної й цілеспрямованої дії в користь української визвольної справи; на американському й міжнародному відтинках — активна праця в станіцях ПАВНА й Комітетах Поневолених Націй, інформаційна діяльність та здійснювання різних політичних акцій в американському світі, підтримка політичних акцій УККА на американському ґрунті, — як теж багато інших досягів в окремих ділянках праці.

V

ООЧСУ, як ідеологічна суспільно-політична організація, що тісно співпрацює з усіма Організаціями Українського Визвольного Фронту і з усіма українськими організаціями, що мають подібні до наших завдання, завжди пропагувала й захищала самостійницькі позиції українського політичного життя та впливаючу з них концепцію незалежної політичної дії, спертій на власні сили української спільноти. В такій своїй настанові ООЧСУ непохитно становила ідейний і політичний хребет цього політичного життя, зокрема в час зламу, що його в українській політичній думці вчинили ті, хто, внаслідок довшого перебування поза рідною землею та ідейного розгублення, втратив духовий зв'язок з визвольними силами українського народу, зневірився в непроминальних вартостях української національної Правди й прийняв за свою чужу, ворожу українській визвольній справі — „правду“.

У наступі на самостійницькі позиції українського політичного життя пропагатори цієї чужої — коекзистенційно-реалітетної „правди“ намагалися переконати спільноту, що ставка на національно-визвольні революції в СРСР, зокрема на революційно-визвольну боротьбу українського народу в Україні, збанкрутувала і тому українську політику в вільному світі треба формувати на засадах політичного реалізму, на ділі — реалітетного коекзистенціалізму. Вони пропонували переоцінку дотеперішніх ідеологічних і політичних позицій УККА по лінії нав'язування визвольної боротьби українського народу до змагу за незалежнення УСРС, як існуючої „української“ держави, що у висліді штовхнуло б УККА в провалля політичної смерті.

Ревізіоністи вмовляли в спільноту, що світу не можна впорядкувати на здорових, християнських і моральних засадах, що говорити про розвал советсько-московської імперії можуть тільки мрійники й ворожити. Нам треба, говорили вони, плянувати шляхи й дороги нашого визволення, обчислені на еволюцію режиму й мирну коекзистенцію; нам треба налагодити культурний обмін і будувати „мости приязни“ до країн комуністичного блоку, нам треба в рамках культобміну влаштовувати приязні зустрічі з советськими висланцями і цим вести політику, що мала б зв'язок з сучас-

ними вимогами українського народу, який веде в Україні боротьбу за „радянську суть української держави“.

У своїй рабській психіці служити чужим „панам“ і брататися з висланцями ворога реалітетники викреслили з пам'яті глибоку містерію „Великого Льюху“, де навіть за невідоме потування ворогові, за самий лише усміх до ворога України прокляттям караються три душі, яких у рай за те не пускають.

Забуваючи про Шевченківське: „Якби ви вчилися так, як треба, то й мудрість би була своя“ — звелічники нової, „прогресивної віри“ проголосили гасло: „Геть з традиціоналізмом, геть з ідеологіями, на полях яких заостеніли консервативні ідеї, геть із перегнаними й пережитими виявами власної національної і культурної духовости, геть із суспільними ідеями, спертими на пошануванні індивідуальних прав людини як Божого твору! Нам треба прогресивних ідей, вселюдських концепцій отарного буття, в якому людина є тільки засобом і продуктом однієї всесвітньої цивілізації!“

Втративши віру в духові й національні сили українського народу, ті розтерзані й загублені душі неспроможні усвідомити, що в надрах української землі вирує вулкан, який починає струшувати імперію. Хвилі української стихії переливаються уже в явний спротив, зокрема на культурному фронті, хоч покищо в розмірно скромних формах і змісті. Симоненко, Світличний, Дзюба, Вінграновський і Костенко — це менше або більше свідомі резонатори й симптоми цієї стихії, що її впливу на поверхню не в силі вже стримати Москва. Як пише публіцист З. Карбович, „ворог може замкнути уста поетам, ламати пензлі малярам, розбивати долота скульптурам або калічити творчу думку всякого роду духовим творцям, — однак прагнення української душі творчо самовиявлятися — Москва здавити неспроможна!“

Нова хвиля терору проти інтелектуальної еліти України — це ще далеко не розкриття і не здавлення революційної еліти України, яка діє в інших формах і іншими методами, прагнучи розвалити імперію і встановити свою — українську Правду, у своїй — українській Хаті.

Та цієї правди відреклися на еміграції наївні реалітетні „політики“, про яких каже Дмитро Донцов, що в них нема „умного серця“, як писали в нашу давнину, — або є серце лакея. Вони ніколи не мріяли підтримати велику українську Правду — знищити московське зло в Україні. Вони послідовно хиляться то в один, то в другий бік, де можна безпринципово витягнути особисті користі, вони готові стати кожної хвилини при боці панів ситуації, в надії на кар'єру, славу чи матеріальну користь, нищачи свою особисту й національну гідність.

Цю суттєву рису слабодухів — брак почуття особистої і національної гідности, коли ворог зневажає найсвятіше нації, як це, для прикладу, мало місце під час приязних зустрічей з совєтськими агентами при „круглих столах“, — полум'яно картала свого часу Леся Українка.

Брак почуття гідности спонукує сьогоднішніх реалітетників поклонятися чужим ідолам, ганьбити ідеї українського націоналізму й патріотизму, замість того, щоб служити великій Правді своєї нації і за цю Правду боротися.

Захищаючи оборонні башти твердині української Правди, ООЧСУ дала успішну відсіч затіям ревізіоністів звести українське політичне життя в Америці на манівці коєкзистенційних концепцій капітуляції перед ворогом. У своїй практичній політичній дії впродовж 20-ти років ООЧСУ не тільки піддержувала визвольний фронт і солідаризувалася з націоналістичним рухом, але й сама займала видержані в цьому дусі позиції в політичному житті української спільноти в Америці, вона вносила нові, здорові елементи, які були не тільки відгомоном визвольної боротьби українського народу на рідних землях, але й здійснюванням її ідей і принципів у збірному житті спільноти.

У цьому сенсі ООЧСУ послідовно й непохитно залишається авангардом у визвольній боротьбі українського народу на шляху здійснення національної істини, що її пророко накреслив Тарас Шевченко: „В своїй хаті своя правда і сила і воля“, бо своя — українська правда — є джерелом сили українського народу, а сила здійснює, зберігає й забезпечує волю.

Здобуття успіху й провідного місця в українському політичному житті в Америці ООЧСУ насамперед завдячує тому, що в основу своєї ідеології поклала українську Правду, яка корениться у глибокому відчутті універсальних вартостей християнізму й пророчій візії св. Андрія на горах Києва; Правду — що впливає з лицарської духовости прадідів великих, які, не відступаючи з поля бою, голови клали, щоб землі руської не посоромити; Правду — втілену в національному традиціоналізмі княжої і козацької доби; Правду — за яку гинули в боях українські воїни в час відродження української суверенної державности 1918-20 років і опісля, після її відновлення в 1941 році — воїки УПА, залишаючи наступним поколінням дорогівказ із закликів свого Великого Командира: „Не посороміть повстанської слави, як не посоромили її ті, що вже від нас відійшли“; Правду — яку проречисто окреслив Дмитро Донцов гаслом: „Київ проти Москви!“

У боротьбі за цю національну істину і в змагу за її володіння в умах і серцях української спільноти зродилася, живе і діє вже 20 років Організація Оборони Чотирьох Свобід України, з глибокою вірою в остаточну перемогу Української Правди!

ЧИТАЙТЕ,

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ,

ПОШИРЮЙТЕ

„В І С Н И К“!

Д-р Михайло Кушнір

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ — ДЖЕРЕЛО ІСТОРІОТВОРЧОЇ СВІДОМОСТІ

(Доповідь, виголошена на XIV З'їзді ООЧСУ)

Звідки береться в нашому еміграційному суспільстві стільки нехоті, а то й ворожості до націоналізму? Чому роз'єднані і розсварені політичні угруповання так радо об'єднують свою дію, коли йдеться про поборювання націоналізму, а особливо про поборювання ідеологічних позицій ЗЧ ОУН? А з другого боку, чому така слаба реакція еміграційного суспільства на коєкзистенційні маневри групи Лебеда і наших псевдodemократів, на всякого роду контакти, визнавання УССР українською державою, ставлення ідеалом нашої політичної дії СССР з додатком культурної автономії? Ба що більше, звідки береться виразна тенденція інтелігентів еміграційного суспільства інтерпретувати саме це співіснувальне становище деяких еміграційних советофілів, як вияв нібито кращого розуміння сучасної політичної ситуації, як концепцію розуму у протиставленні до нібито пустих, позбавлених реального змісту націоналістичних фраз, як концепцію „інтелектуальної еліти” у протиставленні до концепції юрби й її політично невироблених провідників?

Чи не видається дивним, що навіть в Енциклопедії Українознавства — у словниковій частині (том IV, стор. 1571-73), у статті „Міжнародно-правний статус України” — читаємо: „Не зважаючи на зміну урядів і режимів на Україні з 1917 р., правно існує тяглість (континуїтет) та пересмість (сукцесія) української держави: УНР — Української Держави — УНР — УССР; задокументована в різних конституційних і міжнародно-правних актах”?

Як вияснити те, що група українських еміграційних інтелігентів, а між ними й колишні націоналісти, хочуть єднатися з американськими „демократами”, що — як повчає чикагське „Українське Життя” (27 XII 1965) — „не бажають послаблення Росії” і „балканізації Європи” — себто — не бажають розподілу Росії, ані незалежної України?..

Як вияснити факт, що знайшлася група українських інтелігентів, а між ними й колишні націоналісти, які додумалися до того, що „наша діяспора, зокрема в ЗДА, під політич-

ним оглядом не має доброї репутації через свій політичний профіль — наявність правих екстремічних груп”, і заявляють, що „у цьому є посередня вина громадянства, яке дозволило передати їм репрезентування нас у ЗДА” („Укр. Життя, ч. 8 — 1966) ?

Звідки береться в українському еміграційному суспільстві течія, яка обвинувачує український націоналізм у всіх невдачах українського політичного життя в минулому та сучасному й яка тепер добачає в націоналізмі віджиллий і назадницький політичний напрямок, що компромітує нас на міжнародному форумі, а в кожному разі ставить нас у дуже некорисне для української визвольної справи становище?

Як вияснити явище, що колишні націоналістичні групи, які постали з розламу ОУН, звані в поточній мові „двійкарями” і „мельниківцями”, так легко відійшли від націоналістичних позицій і стали на становищі визнавання УССР — українською державою та зміни системи шляхом еволюції, перші — відкрито, другі — посередньо, підтримуючи і кооперуючи з „двійкарями”, як це недавно було на IX Конгресі Українців Америки?

Хочу спинитися над цими явищами і проаналізувати їх, особливо нехить до націоналізму, бо це — основне тло для всіх інших.

Очевидно, не є це явища відірвані, вони кореняться в минулому. Надто вже довго українці змагаються зі своєю свідомістю, чи їм служить право господаря у своїй батьківщині.

Чи це є комплекс покори в почутті своєї нижчості, а чи може страх перед відповідальністю за біг історії? Так чи інакше треба добачати в цьому загальмування життєвої енергії, і звідси недомагання як у свідомості, так і в національному сумлінні.

А все ж таки так не було завжди. Згадати б тільки наших великих романтичних поетів і мислителів, які сигналізували прихід нових часів, коли нація, зріла в своєму почутті культурної окремішності, ввійде в історію з усією свідомістю свого післанництва і з усією відповідальністю за історію.

жест, що рятують позори вогню фоеверковим

світлом.

Психічне життя, найгірніше естетично, але

залишене поколінням дідично без еволюції, му-

силь звироднюватись. Воно витворювало фа-

тальне духове наставлення, що робило з людей

бездушні апарати для виконуваних відруків.

Врешті не стати їх на власне почування; вико-

нують рухи шляхом наслідування. Наслідують

чужих або рухи своїх батьків.

Суспільство, що має інтелігенцію в цьому

стані, — не може бути творчим. З цієї причи-

ни ми зазнали багато втрат і замінили свій

розвиток, а коли прийшла перша історична

проба, виявилось, що освічені верстви під осло-

ною найкрайніших патріотичних кличів пле-

каги дефецитом або йшли наперекір логіці

історії.

У суспільстві в зв'язку з такою психічною хво-

робою витворюється замішання щодо духової

гієрихії: деяким видається, що йдуть перело-

ни в глибокі. В зв'язку з такою неясною перспек-

тиви збирається моральна нечистота. Правда

національного інтересу стає умовною річчю

зразку теоретично, а в практиці узаалежненою

від приватних чи комерційних оглядів.

Новий націоналістичний рух поставив своїм

завданням виликвати суспільство з цієї неду-

ги. Поставила шкоча чинного патріотизму і ре-

ального політичного думання про національ-

ний інтерес. Історія союга мит цієї праці є істо-

риєю боротьби з навиками і теорією чуттєвого

патріотизму. Бо пасивність бореться за свої пра-

ва розпучливо.

Чуттєвий патріотизм, вродінючий, перекохить

у позори, а в певних умовах стає силою роз-

клату. Як слабо усвідомлюваний суб'єктивний

стан, він має нахил затрачуватися в почутті

стосунку до свого предмету, яким є ота бать-

ківщина. Це — стосунок психічно незорганізо-

ваний. Салвяючий свій привільей психічного

безладу, він може дуже легко повернутися про-

ти об'єкту своїх почувань. Тим глумачиться

легкість, з якою Інтернаціоналі набирає реку-

тив у цих сферах. Він звільняє їх від муки не-

яного стосунку до батьківщини.

Безлікі події, що виводять стихію із застою,

є ознаками сепарування душ. Тоді відбувають-

ся внутрішній обрхунок, а водночас лови душ.

Що нам виріває з рух цей чисто національ-

ний компас — закон органічного розвитку на-

ції, який після смутного досвіду останніх літ

це й сьогодні в деяких освічених колах трак-

тується як щось не таке поступове, як меха-

нічна засада, що впливає з доктрини лібе-

ралізму?

Така Великої Французької революції, звіль-

таризовані марксистською доктриною, приве-

ли нашу історичну думку на роздоріжжя: чи

йти шляхом нормального розвитку цивілізації

на роючих і національних засадах, у згоді з бі-

ологічними законами і вродженими інстинкта-

ми, чи може крокувати в незнане майбутнє за

випадковим вислідом механічного обчислення

однінці, які в даний момент разом мешкають,

без уваги на те, чи вони мають спільну ідею

втворити з середовища однорідну психічну

особовість у вигляді нації.

Довготривалий період безісторичності в XIX

столітті задержав нас у духовому розвитку.

Згадати б тільки останній епізод нашої історії

— привернення несамопомічності. Як виглядала

тоді наша національна грамотність і відпові-

дальність? Це було одне пасмо проматанської

відни за ідею нації. Держава, замість зісполи-

тися з народом, з його зорганізованою мораль-

ною і психічною силою, вибрала цей дурний

шлях механічної доктрини.

Українська націоналістична думка працює

понад 60 років над тим, щоб ввести до україн-

ського патріотизму організаційний первень ро-

зумної волі, який з цього національного скар-

бу зробив би правильну силу розвитку. Укра-

їнський патріотизм маніфестувався не раз

упродовж XVIII і XIX століть. Був це жар у

попелі, який втримав національне життя, втри-

мав в нашому тілі імператору життя. Був це

патріотизм назаргал чуттєвого типу, отже си-

ри. Великий капітал, але в стані незорганізо-

ваної стихії, що час від часу вибухав, а зреш-

того гнів. Він горів в українській поезії вогнем

предивної краси, витворював спорадичні яви-

ща чинного типу, але це була чинність вутка-

ну. А коли втомлений організм заходив у ре-

акцію, цей патріотизм автоматизувався як

СКЛАДАТЕ НА ПРЕСОВИ ФОНДІ

Наказ чинного патріотизму скупчує довкола цієї Нації одиниці органічно здорові. Інші не-

зорганізовані йдуть урозтяг і шукать для се-

бе механічні суспільні форми.

Наука скептицизму і національного індіфе- рентизму, нині так гаряче пропагована, обчис- лена на реакцію вищераданого в односторонній культурі патріотизму. Ітраця для народу в тяж- ких і безперспективних умовах еміграції є, як виявилось, понад сили тих, які так радо вою- вали фразою. Душі, виснаженої фразою і же- стом до дзеркала, не стати на творюванню вартостей, коли вона все своє життя мряла про революційні ефекти, а відповідальність за до- лю народу звалювала звичаєм невільників на інших. Самозання невільників — річ оманна, бо під тиском неволі, коли претяє до бунту, ви- дається самому собі багатим. Коли натиск сла- бшає — з жахом бачить свою убогість. Така ду- ша шукає, до кого могла б стати в стосунку не- вільника, щоб привертнути оману сили. Свобо-

да її втомлює.

Культуратори національного скептицизму влучають у самий стрижень таких душ. Це — стрижень упадку, а не творчої туги, тому на такому камені вони не збудують Церкви.

Але відратним явищем є те, що нинішній стан української духовости безумовно ліпший, ніж був 50 років тому. Ми перейшли школу по- літичного мислення, і нині нація є для загалу вповні реальна, поняттям визнанням найвищою суспільною і моральною вартістю, в якій від- роджується одиниця. І тому всім намаганням обезсирити нас духово мусимо рішучо проти- діяти.

Але чи можна уявити щось більше карика- турне в історії людської духовости, як цей упа- док здорового гугузу? Ставлю цю річ поза по- літикою, як явище духової культури. До тако- го стану ми дійшли у фальшивій духовій куль- турі.

І вирнає настирливе питання: яким чином піхнути історію вперед, на які психічні сили числити, як розуміти історичну місію, до чо- го зматати і яким шляхом?

З цього духового і морального занедавання мусимо відобутися, а почати треба від елемен- тарної проблеми — чим є нація як сила істо- ріотвора, перекопати залізнені в освіті лю- дей доброї волі, що нація є видом суспільного

дуже гартіних, але одурманюючих.

Зусила Третього Інтернаціоналу, підсилю- ване більшевиками і спрямоване до нижчих верств, постується, коли йдеться про розміри, інші акції, признанення для освічених верств, що намагаться нічим не привертати уваги на свою унівєрсальність і свої цілі. Сотки часопи- сів і журналів у т. зв. вільному світі, невиваєне- ного походження, для молоді, жінок, для лю- дей з високою освітою, філософських, релігій- них, гуманістичних, літературних — зрідно і пляново б'ють в націоналізм, а натомість по- ширюють ідею якогось світового уряду, паці- фізму і міжнародного об'єднання. Витворю- ється якась могутня секта, що закидає свою сіть на всі ділянки думки і творчости, що по- сльдовно бойкотує всякі вияви творчости в на- ціоналістичному таборі.

Україна є предметом особливого зацікавлен- ня таємних реалізаторів цього пляну — не тільки під політичним оглядом, щоб була слаба, без кордонів і в хаосі, але й під психічним огля- дом, щоб духово була захитана у вірі щодо своїх прав і сил. Те, що з нею робить тепер мо- сковська і немосковська пропаганда в ділянці духового життя, має на цілі відібрати її про ви- ру й амбодіції великої нації, а врешті — знищи- ти в ній психічну своєрідність. Посвяється до науки, щоб нас оглушити, а до звичаїв і мистец- тва, щоб нас позабавити національних інстинк- тів і власного стилю. Бодночас з допомогою українських теоретиків і мистців відбувається нищення української творчости й українського

життя, відмінним від інших типів суспільства, творених людською вигадливістю, що вона є природженим твором, що вона є найвищим в ієрархії органічного світу витвором і зовсім не довільним, механічним чи умовним.

**

Досвід переконав нас хіба основно, що для промудраєцької початковості не вистаєє лише чуттєвого стосунку до нації ("любно батьків-щину"), або такого загальноного уявленнє: "на-ція це велика річ". Треба шляхом знаннє вта-емничуватися в предмет любови, коли любов має стати позитивною силою. Ця елементарна психологічна засада зобов'язує кожного прома-днина. Коли не буде цього поєднаннє знаннє про націю з патріотичним почуваннєм, історія нації розортатиметься поза свідомістю прома-дан, хоча б вони тірко наді долено нації пла-кали.

У куди більший мірі ця засада зобов'язує письменників, діяльність яких є постійною роз-мовою з народом, що її ціль не тільки скріплю-ваннє серцець, але й виховна інструкція. А все ж таки є й такі письменники, які, вважа-ючи себе патріотами, заперечують існуваннє нації як реальноного буття.

Тому вважаю справу вретулюваннє стосун-ку уявленнє про націю до патріотичного центи-менту першорядною проблемою політичної культури нашого народу. Це психологічна про-блема, але сьєє вона далеко поза одиницю. Вона стєє водночас соціологічною проблемою в структурі нації. Бо, беручи річ сумарично, справа уявленнє повинна бути спеціальністю освічених верств, назованих тому саме "інтели-гентією", тоді коли "сентимент", як загальні-ший і первісний вид життєвого інстинкту, є головним духовим капіталом неосвічених мас. Отже, коли опє "освіченє" мисль заведе наці-ональну психіку, не долаючи з себе до цінно-го життєвого почуваннє достатньої дози уяв-леннє про предмет сентименту, то життя цілости мусить котитися наосліп. Навіть гірше: цей підставовий патріотичний інстинкт без думко-вих шляхів може ніколи не дійти до голосу в долішніх масах, а сєрєд горішньої верствє на-певно захворіє, кінчєючи або заником усякої національної чуттєвості, або божевільним по-рожньою екзальтаціє. Історія буде розортатися

в хрипачтєві або в судорогах. З інстинктом мож-

неможливо.

В цьому місці треба додати вясненнє, як треба розуміти опцю протиставність освіченої верствє і рєшти суспільствє. Мало на думці осві-чену верствє в справах, що торкаються її сто-сунку до нації. Бо можна бути великим квалифі-кованим інженером і користуватися привіле-ями, які дає привілеєжність до освіченої вер-ствє, а фактично налегкати до темної маси в національних справах. Навпаки, сєляннин, що має промудраєцьке почуття і розуміє, чим діє на його є нація, налегкить до національної еліти. Треба, отже, шідати ревізії популярний по-діл на станово-класові основи, навіть цей сим-патичний погляд на сєлянствє, як на основу нації і джерело її майбутньої успішности. Бо цей погляд, що надно спрощує справу, криє в собі зародок сумнівє в вартості цивілізаціі, а з другого боку збуджує і розгрішує дематогі-в. Це національнє населєннє треба класифікува-ти почерез усі верствє і стани на групи: 1) су-спільно невїдповідальну і 2) суспільно відпо-відальну, це значить на населєннє, яке понав-тєво й морально не андажується в національ-ленних.

А втім, не можна повторювати фрази: "на-род є молутистію, і все", і не збуджувати в со-бі жадної рефлексії на вид "розбазарованнє" цього народу внаслідок безпильного, непро-візованого суспільного господарюваннє темних людей з опих ніби протиставних горішніх сфер. Усюди люд, народ є масою. Ані тут, ані там не можна вмовляти йому творчих дарів націо-нального розуму, але ані тут, ані там не мож-на заперечувати його патріотичного інстинкту. Горішня верствє повинна бути ще більшю мо-лутістю, але, щоб нею стати, вона мусить спо-лучати в собі зпорові біологічні інстинкти з яс-

ною історичною свідомістю. І тут саме криється проблема, яка, на мою думку, повинна бути розв'язана раніше від цього того, що містить у собі політична про-грама. Це — велика справа вихованнє, яке тре-ба спєрти на засаді, що обидві сторони — тем-нота мас, як і освіта горішньої верствє — му-сять бути піддані вільному діянню української

національної культури. І, мабуть, чи не пильнішим завданням є уздоровлення в цьому напрямі горішніх верств, бо звідси виходить історіотворча ініціатива, яка може спричинити в житті великі спустошення тоді, коли сплячі маси не грішать.

Кому був би в цьому місці потрібний плястичний образ, як виглядає цей духовий стосуюнок долу й гори в будові національного суспільства, тому дам таку ілюстрацію: Хлопський розум, як його в нас називають, себто природжений людям розум простолюдца, вважаю за фундамент будівлі людства, хоча ця частина будівлі, сутерени, тісна, засклеплена і темна. Найвищий поверх з банею і великими вікнами дістає світло згори. Там мешкає справжній господар будівлі — розум мудрий, освічений світлом віри, який долею будівлі, як стерновий кораблем, кермує. Але в антресолі тієї будівлі розгостився шкільний розум, який при поземому світлі з віконець позапалював собі штучні світла і заложив варстати, фабрики, крамниці і лекторії. Постійний рух і гуркіт машин, крики продавців і диспути професорів заглушують їм самим і не допускають до нижчого поверху голоси, що йдуть з найвищого поверху. Цей гамір тільки тоді стихає, коли починають бити з неба громи або земля струшує будівлею. Тоді продавці захищають своє майно, крикунам зі страху завмирає голос, і ось тоді мешканці сутерен чують, що до них говорять, і роблять, що їм кажуть мешканці найвищого поверху, щоб скріпити й забезпечити фундамент. І тільки таким способом стоїть будівля.

На цій ілюстрації бачимо, яку вагу має сама справа узгіднення пульсу духового життя усвідомлених сфер з горішнього поверху (національної інтелігенції) з біологічною пульсацією нижчих народніх верств у „сутерені”. Головну перешкоду добачаю в отій „антресолі”, яка не вміє зі своєї освіти робити ідейного вжитку. Бо саме ці посередні сфери („шкільного розуму”) переривають контакт двох бігунів (природного почування і ідейної свідомости), відпроваджуючи всю енергію духового життя на побічні цілі, диктовані чи то особистим інтересом чи доктриною.

А все ж таки не тільки треба, але у нас, в Україні і можна перебороти цю перешкоду: бо

Микола Щербак

З Е М Л Я

Земле, моя всеплодючая мати,
Сили, що живе у твоїй глибині,
Краплю, щоб в бою сильніше стояти,
Дай і мені!

І в а н Ф р а н к о

Тісна хатина, та просторий сад,
Туман над Росєю і на травах роси,
А за левадою гречок покоси
І шелесткі тополі стали вряд
Зустріти світ народженого дня —
Земле моя!

Летить у сонце, в цвіт дзвінка бджола
І горобці цвірінкають на стрісі,
Тужливий туркіт горлиці у лісі,
Як усміх, тає поранкова мла,
Зринає спів, не знати звідкіля —
Земле моя!

Причастя на Шевченковій горі —
Віки проходять грізною ходою,
Окроплені свяченою водою
У повноводім, у святім Дніпрі,
Сам Бог із неба край благословля —
Земле моя!

На образах розквітлі рушники,
Барвінок, як благання, на могилі.
Куці любистку й м'яти, серцю милі.
Пучок калини з любові руки
І Мати в тузі голову схилила —
Земле моя!

Хрецатий меч, воляцький гострий спис,
Ясний Тризуб, крилата мазепинка,
А на городі пахне материнка.
Хто щастя це забрав і хто приніє?!
Хто груди гріє, соком оживля?!
Земле моя!
Земле моя!

Травень, 1966

~~~~~

ніде національні інстинкти не є такі податні на голос націоналістичної ідеї. Йдеться про те, щоб не віддавати володіння над душами оцьому „шкільному розумові”, оцій „антресолі”, щоб створити провід чи, врешті, створити державу, якою рядитимуть люди ідеї в порозумінні з усіма сферами, що мають в порядку національні інстинкти. Осягнувши цю ціль, врятуємо ідейну інтелігенцію від заглади, що буде

рівнозначне з врятуванням української цивілізації, а врешті врятуємо народні верстви, фундамент нашої будівлі, від винищення без-

відповідальними експериментами.

А хотів би показати цю проблему психологічно на загальнолюдському прикладі.

Що було нещастям нашим у цих останніх пробах покаж неадекватності України? Це, —

кажу коротко — було те, що до керування державою прийшли люди, не завершені в духовній

культурі, люди, які не вміли думати речово про публічне добро, люди незцілні підпорядкувати свою особовість об'єктивному інтересові

нації. Звідси виникла дивна ситуація, що її основою було відвернення цивілізаційного процесу.

А ця несамоовита карикатура стосунків виникла з того, що школа соціальних механізмів, яка висувала ці одиниці, експлуатувала

для своїх парткулярних цілей тільки історично-декоративність, не порглюючи свого етичного життя. Це загальмувало життя. Бо вони

забули, що в наших часах горішні поверхи суспільства мусять бути надбудовані з його і по національна творчість є моральним ділом. Це є етичне, що повинно робитися, а не те, що тра-

питься. А що повинно робитися, це насувається саме національному генієві, коли в творчій

однінці доконається сполучка духовних сил, що витворюють, завдяки психічній енергії і розумові, розумну, сперту на об'єктивному

**

Насувається потреба устійнення дефініції націоналізму, зокрема українського.

Можна мати застереження до самого терміну „націоналізм“, бо „ізм“ цього терміну може викликати в деяких умах враження, що націоналізм є доктриною, тоді як він є фактично-

стосунком у національній психіці.

Загальний погляд на істоту націоналізму, особливо на істоту українського націоналізму, можна окреслити в такому реченні: Нація є єдиним у світі нашої цивілізації видом суспіль-

ного буття; обов'язки супроти нації є обов'язками, з яких нікому із її членів не вільно відмовлятися; всі її члени повинні для неї працювати й боротися за її буття, робити зусилля, щоб піднести її

вартість і вартість якнайвище, видобути рівнозначне з врятуванням української цивілізації, а врешті врятуємо народні верстви, фундамент нашої будівлі, від винищення без-

відповідальними експериментами.

А хотів би показати цю проблему психологічно на загальнолюдському прикладі.

Що було нещастям нашим у цих останніх пробах покаж неадекватності України? Це, —

кажу коротко — було те, що до керування державою прийшли люди, не завершені в духовній

культурі, люди, які не вміли думати речово про публічне добро, люди незцілні підпорядкувати свою особовість об'єктивному інтересові

нації. Звідси виникла дивна ситуація, що її основою було відвернення цивілізаційного процесу.

А ця несамоовита карикатура стосунків виникла з того, що школа соціальних механізмів, яка висувала ці одиниці, експлуатувала

для своїх парткулярних цілей тільки історично-декоративність, не порглюючи свого етичного життя. Це загальмувало життя. Бо вони

забули, що в наших часах горішні поверхи суспільства мусять бути надбудовані з його і по національна творчість є моральним ділом. Це є етичне, що повинно робитися, а не те, що тра-

питься. А що повинно робитися, це насувається саме національному генієві, коли в творчій однінці доконається сполучка духовних сил, що витворюють, завдяки психічній енергії і розумові, розумну, сперту на об'єктивному

стосунком у національній психіці.

Насувається потреба устійнення дефініції націоналізму, зокрема українського.

Можна мати застереження до самого терміну „націоналізм“, бо „ізм“ цього терміну може викликати в деяких умах враження, що націоналізм є доктриною, тоді як він є фактично-

стосунком у національній психіці.

Загальний погляд на істоту націоналізму, особливо на істоту українського націоналізму, можна окреслити в такому реченні: Нація є єдиним у світі нашої цивілізації видом суспіль-

ного буття; обов'язки супроти нації є обов'язками, з яких нікому із її членів не вільно відмовлятися; всі її члени повинні для неї працювати й боротися за її буття, робити зусилля, щоб піднести її

вартість і вартість якнайвище, видобути рівнозначне з врятуванням української цивілізації, а врешті врятуємо народні верстви, фундамент нашої будівлі, від винищення без-

відповідальними експериментами.

А хотів би показати цю проблему психологічно на загальнолюдському прикладі.

Що було нещастям нашим у цих останніх пробах покаж неадекватності України? Це, —

кажу коротко — було те, що до керування державою прийшли люди, не завершені в духовній

культурі, люди, які не вміли думати речово про публічне добро, люди незцілні підпорядкувати свою особовість об'єктивному інтересові

нації. Звідси виникла дивна ситуація, що її основою було відвернення цивілізаційного процесу.

А ця несамоовита карикатура стосунків виникла з того, що школа соціальних механізмів, яка висувала ці одиниці, експлуатувала

зації в засязі національної психіки, який з природженого патріотизму чуттєвого типу зробив факт етичного стосунку одиниці до народу.

В цьому окресленні міститься:

1. Погляд, що націоналізм є вислідом властивої народів цивілізації. Це виникає з моєї засади, що найзагальнішим схопленням поняття народу є його цивілізація. Звідси виникає, що не можна говорити про якийсь один вид націоналізму: їх є стільки, скільки є освідомлених народів. Український націоналізм належить до роду християнських націоналізмів, стисліше — до типу, витвореного західною, римською цивілізацією, а індивідуально він є українським з уваги на свій расовий і історичний характер.

2. З психологічного становища важливим є те, що націоналізм — вислід щасливого зістроєння духових сил одиниці з потребами й історичними наказами середовища, зістроєння, яке дозволило на повне оформлення одиниці і пов'язало її право на життя з обов'язком відповідальності за цілість. Це піднесло стопу етичного життя з рівня береженого законом на рівень творчого післанництва.

3. В цьому розвоєвому процесі, якому підпала життєва енергія, зогрівана любов'ю до батьківщини, бачу велику ролю розуму, що переформував почування у чинний патріотизм, а, слертий на почутті обов'язку, надав політичній думці реалістичний напрям, і врешті спричинив те, що націоналістична думка стала інстанцією, яка регулює всі справи суспільства.

Отже, додатково істоту націоналізму можна окреслити так: це — такий спосіб патріотичного буття, який розв'язує всі проблеми національного життя; це — засаднича риса, що відр'зняє націоналізм від патріотизму.

4. Націоналізм як суспільна ідея, що охоплює усі проблеми національного життя, змагає до зрівняння всіх громадян в обов'язках супроти нації, а це можливе тільки під умовою знесення привілеїв і відрубностей клясових і гаслових. Доба націоналізму надходить так пізно тому, що процес організування суспільств не був завершений природним способом. Психічний устрій суспільства, згідно з національною засадою, означає його зрілість, а ця зрілість не є нічим іншим, як переходом суспільства зі

Петро Кізко

СЛОВО ПРО ПРАПОР

За багнети зачепився вітер,
Синьо-золотим прапором завис.
Йшли Мазепи і Петлюри діти,
Мов у казці, звідкись узялись.
Узяли той прапор та й високо
Підняли до сонця і до зір.
І широким, дужим, пружним кроком
Йдуть вони з цим стягом до цих пір.
Він — вітрами, сонцем і грозою
Світ п'ятьми пронизує наскрізь.
Йдуть із ним усіх віків герої,
Без страху, втоми, зойків, сліз.
Раз узято прапор в власні руки,
Хай хоч смерть кривава загримить, —
Ми усі перейдем страдні муки,
Щоб свій прапор з рук не упустили!
Прапор слави, перемоги і горі,
Крови, сліз, розпуки матерів!
Хто знайдеться, що тебе поборе,
Де є сила та, щоб ти згорів?
Під тобою — боротьба триває,
Під тобою — гори стугоняє.
Сяси ти свободою над краєм
І вже тебе нікому не відняти!
Синьо-жовтий! Синє небо й поле
Золоте, як сонця блиск ясний.
Хай конає ворог докола,
Коли ми з тобою ідемо на бій!
16.3 1967

~~~~~
стану механічного руху на стопу органічного життя, де всі частини тіла й його функції потрібні і співдіють.

У сучасній історіософії існують погляди, які історію людства ділять на три доби: фізичну, хемічну й органічну. Згідно з цими поглядами, органічна доба почалася в новітніх часах. Її попередили старовинна доба і середні віки (що тривали до XIX століття). В першій добі історичні процеси відбувалися під зовнішнім тиском у відношенні до народів (фізичним). Від народження Христа ті процеси переносяться назовні й засновуються на повільній ферментації, що відповідає хемічним явищам, а в тій нашій третій добі духове життя народів стає органічним. Цей погляд на новітні часи відповідає нашим сьогоднішнім, що добачають почальну засаду розвитку в суспільному національному укладі і в націоналістичній ідеї, яка вважає націю за найвищий вид організму.

(Закінчення буде)

РЕЗОЛЮЦІЇ, СТВЕРДЖЕННЯ І ПОСТАНОВИ

XIV З'їЗДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУВСЯ В НЬО ЙОРКУ
11 І 12 БЕРЕЗНЯ 1967 РОКУ

Ми, учасники XIV З'їзду Організації Оборони Чотирьох Свобід України, хилимо голови перед світлим і вічним масстатом жертви всіх Героїв Воюючої України, що полягли за найвищі Божі, українські і вселюдські ідеали в змагу з відвічним ворогом — Москвою.

ПРИВІТИ

З'їзд пересилає привіт Президентові ЗДА — Ліндону В. Джансонові.

З'їзд пересилає вислови синівської відданості українським підпільним Церквам та Ієрархам українських Церков на чужині, зокрема Митрополитам і Владикам наших Церков в Америці, які разом із народом ставлять спротив наступові безбожницької Москви.

Зокрема З'їзд вітає Блаженнішого Верховного Архiepіскопа Кардинала Кир Йосифа Сліпого з подвійним ювілеєм: 75-ліття народин і 50-ліття священства, — та пересилає Ювілятові побажання ще довгих літ плідної праці для добра Української Католицької Церкви й українського народу.

З'їзд вітає:

— Героїчну і незламну українську націю в її боротьбі з московським окупантом та її ідейно-політичного речника, ОУН на Рідних Землях.

— Провід ЗЧ ОУН і всі Формациї Українського Визвольного Фронту.

— Центральний Комітет АБН і приналежні до нього політичні сили.

— Відділи ООЧСУ і все наше членство.

— Український Конгресовий Комітет Америки і всі українські громадські, політичні, наукові, молодечі, комбатантські, жіночі, студентські організації, товариства й установи, що стоять на засадах визвольної боротьби за державну незалежність України.

— Українську молодь на Рідних Землях, яка вперто протиставиться ворогові і у важких умовах змагається за збереження і розвиток української культури, української мови, відстоюючи права нашого народу бути господарем на власній землі. Зокрема вітає й підтримує ідейну молодь, яка всіма доступними їй засобами протиставиться намаганням комуністичної партії отруювати молоді українські душі безбожницьким матеріалізмом і марксизмом, яка намагається зберігати християнські і національні традиції та ідеали.

— Працівників української культури в Україні, які, не зважаючи на терор і переслідування окупанта, з подивугідною завзятістю творять українські культурні цінності та борються за самостійну думку і творчість українського народу.

З'їзд пересилає привітання ідеологові українського націоналізму, д-рові Дмитрові Донцову з нагоди його 84-річчя і бажає йому ще багато років творчої праці.

ЗАГАЛЬНІ ПОСТАНОВИ

1. XIV З'їзд ООЧСУ відбувається в 50-річчя виникнення Української Національної Революції і відновлення української суверенної соборної державности. Членство ООЧСУ має обов'язок не тільки звеличити цей ювілей у відповідний спосіб, але й всеціло підтримати ініціативу УККА, яка йде в напрямі позитивного поширення у вільному світі історичної правди про Україну серед свого молодшого покоління в українській мові і серед чужомовних суспільств їх мовами.

2. XIV З'їзд ООЧСУ відбувається у 25-річчя створення УПА, отже події, що становить найновіший, героїчний етап історії української визвольної боротьби. З'їзд закликає членство ООЧСУ до повної підтримки починань Крайового Ділового Комітету для відзначення 25-річчя створення УПА. В зв'язку з відзначуванням цих роковин — З'їзд пригадує членству ООЧСУ, що героїчні дії і жертва УПА нас особливо зобов'язують. Увесь український народ на Рідних Землях сподівається, що еміґрація, напруживши всі свої зусилля, розгорне за кордоном відповідну самостійницьку політичну акцію, співмірну до змагань на Батьківщині. А тому З'їзд, з нагоди відзначування 25-річчя створення УПА — кличе членство затіснити ряди нашого організованого життя, об'єднати всі наші сили, осудити виліди з нашої національної дисципліни, скріпити відданість і віру нових поколінь українців в нашу боротьбу за ідеал Української Національної Революції — незалежну, суверенну і соборну Державу Українського Народу.

ІДЕННО-ПОЛІТИЧНІ ЗАЛОЖЕННЯ

XIV З'їзд, проаналізувавши проблеми ідейно-політичного порядку, зробив такі ствердження:

1. Основою української визвольної політики була і є ставка на власні сили. Зовнішньополітична кон'юнктура є тільки допоміжною обставиною для розгорнення національно-визвольної революції.

2. Центральне місце в українській концепції визволення займає українська національно-визвольна революція в поєднанні з визвольною революцією народів, уярмлених російським імперіалізмом і комунізмом.

3. Відновлена Суверенна Соборна Українська Держава є революційним явищем також у зовнішньополітичному, міжнародному аспекті, бо вона створює зовсім іншу констеляцію сил не лише на Сході Європи. Потягаючи за собою розвал російської імперії в цілому, імперії, яка охоплює величезні частини двох континентів, вона несе революційні зміни в укладі міжнародних сил світу. Тому відновлення незалежної української держави належить до найтяжчих проблем світової політики. Її не можна досягти шляхом сепарат-

ного, ізольованого визволення, ні шляхом дипломатичних торгів, але тільки докорінною зміною сучасного ладу на Сході Європи і в уявленій Москвою Азії, себто шляхом розвалу російської імперії.

4. Історичне призначення України — це боротьба проти Росії, відвічного загарбника, поневолювача, нищителя культурних і суспільних цінностей, ворога людських і національних свобод. Київ — символ свободи людини і народів, справедливості і віри в Бога, а Москва — символ рабства, тиранії і безбожництва.

5. Наше ставлення до чужих сил узалежнюємо від їхнього ставлення до питання Суверенної Соборної Української Держави і до концепції розвалу російської імперії.

6. Сучасний змаг світового розміру вже ведеться не за поширення чи звуження кордонів імперії, але за перемогу єдиної світової тиранської російської імперії — або за розвал російської імперії, за перемогу національно-визвольної ідеї, системи національних незалежних держав усіх народів світу. У підмосковському світі Україна стоїть, як авангардна сила боротьби за національно-визвольну ідею. Розвал російської імперії і знищення комунізму, як знаряддя російського колоніалізму — першочергове політичне завдання.

ПРОБЛЕМА РЕВІЗІОНІЗМУ

1. XIV З'їзд ООЧСУ стверджує, що Москва, відвічний ворог України, свідомо ваги української громади у вільному світі та її ролі для збереження і розвитку тієї української культури, яку вона намагається знищити. Тому Москва, незалежно від густоти сітки розкинутих у вільному світі різних комуністичних агентур, покликана до життя ще й окрему офіційну установу — „Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном”, що має своїм завданням різними способами сіяти серед української громади поза межами її батьківщини розбрат, хаос, внутрішні конфлікти та непошану не тільки до власного проводу, але й до різних історичних актів, до своєї національної традиції, до своєї рідної мови, врешті навіть до своєї прадідівської віри і рідної Церкви.

2. З'їзд — стверджує, що з намаганням Москви винести на світові ринки т. зв. соціалістичний гуманізм, головно шляхом „культурної експансії” — в'яжеться намагання ліквідувати еміграції, бо саме існування великих політичних еміграцій унеможлиблює Москві рекламу цього ошуканського товару.

3. З'їзд стверджує, що саме з цих міркувань Москва рішилась зліквідувати і українську політичну еміграцію шляхом приневолення її до психічної капітуляції, навіть коли вона залишається далі на еміграції. І тому українська еміграція мусить бути послаблена і розложена і, коли вже не вдалося її репатріювати, то принаймні мусить бути приспіваний процес перетворення тієї політичної еміграції на побутову, з очевидними симпатіями для УССР.

4. З'їзд стверджує, що Москва, виходячи з цих залогень, не тільки розгорнула на еміграції часописну

пропаганду, висилку книжок, платівок, фільмів, мистецьких імпрез, які мають створювати сприятливу для дальших потягнень атмосферу, але також і інфільтрувала своїм впливом поодиноких людей. Спрепаровано твердження, що кошмарна сталінська дійсність належить минулому, що наступила епоха справжньої свободи. На так приготований ґрунт засіяно зерно неохоти, недовір'я і навіть спротиву до всякої дії, що йде по лінії визвольної боротьби. Поширюється критику самостійницької візії України, а прямування до її здійснення називається безмозкою буфонадою. В парі з цим, поволі й обережно, просувається заклик вести так звану реальну політику, орієнтуватися на УССР.

5. З'їзд стверджує, що організоване Москвою намагання ліквідувати українську політичну еміграцію є до деякої міри перевіркою моральної сили і відпорності тієї еміграції. Але, на жаль, треба ствердити, що моральна сила і відпорність еміграції слабшає, що виявляється браком чіткої, живої публічної opinio, а це, в свою чергу, створює атмосферу, яка підбадьорює і заохочує до дії ті елементи еміграції, що поставили ставку на УССР.

6. З'їзд з жалем стверджує, що в найбільш критичний для політичної української еміграції момент виступила на арену політичного життя еміграції група ревізійоністів, яка, висуваючи концепцію коекзистенції з УССР, намагається встромити ніж у спину української визвольної боротьби.

7. Ревізіоністи різної масти, від платних агентів до наївних політичних дурників і позерів, обґрунтовують свою коекзистенційну концепцію заложенням, що ставка на революційно-визвольну боротьбу українського народу збанкрутувала, і тому вони закликають до формування української політики на засадах політичного реалізму, себто реалітетного коекзистенціалізму. Вони сугерують переоцінку дотеперішніх позицій української політичної еміграції — по лінії нав'язування визвольної боротьби українського народу до змагу за увезалежнення УССР, як існуючої української держави, що є континуацією Української Народньої Республіки. Вони закликають плянувати шляхи і дороги нашого визволення в зв'язку з мирною коекзистенцією, шляхом „будування мостів” з УССР. Їх ідеалом є федерація советських республік з культурною автономією України.

8. З'їзд таврує намагання еміграційних ревізійоністів пристосувати політичну концепцію коекзистенції до платформи української визвольної боротьби, бо це є повним відходом від позицій боротьби, політичним мінімалізмом і капітулянтством.

9. З'їзд стверджує, що намагання прицепити коекзистенційні тенденції на становище української революційно-визвольної концепції довело середовище ЗП УГВР, т. зв. двійки і інших ревізійоністів — до визнання УССР, отже назви, що прикриває московську окупацію України — державою українського народу.

10. З'їзд стоїть на становищі, що політика зустрічей ревізійоністів із большевицькими агентами з Місії УССР

при ОН, їхня пресова кампанія, їх намагання розбити зорганізовані форми українського життя — переходять межі політичного опортунізму та безхребетності і межують із сплямненням національної честі і національною зрадою.

11. З'їзд стоїть на становищі, що актуальною формою допомоги українському народові є урочистий протест еміграції проти його поневолення і максималістичне становище еміграції.

12. З'їзд закликає українську еміграційну спільноту дати рішучу відсіч шкідливим намаганням ревізійністів і протиставити їм невгнуту, безкомпромісову, незалежницьку революційно-визвольну концепцію боротьби.

13. З'їзд підтримує негативне становище УККА в справі контактів з советськими висланцями і закликає керівні органи УККА протиставитись деструктивним намаганням еміграційних ревізійністів, що синхронізуються з такими ж намаганнями Москви.

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ЗДА

1. XIV З'їзд ООЧСУ — розглядаючи напрямні зовнішньої політики ЗДА — стверджує, що ЗДА відіграють домінуючу роль у протиставленні західних держав наступові большевицько-московського імперіялізму і, як найбільша мілітарна сила, можуть відігравати передову роль у майбутній розгрі між свободолюбними народами і російсько-комуністичним блоком.

2. З уваги на це З'їзд вважає, що завданням зовнішньополітичної роботи всіх українських самостійницьких сил у ЗДА є неутралізувати впливи московсько-імперіялістичних кіл на політику уряду ЗДА і наставляти загальну опінію ЗДА прихильно до визвольної боротьби поневолених народів, а зокрема України.

3. З'їзд, стверджуючи факт існування різних концепцій антибольшевицької боротьби серед політичних кіл ЗДА, вважає доцільним співдіяти з тими політичними силами, які протиставляться „коекзистенції” і підтримують ідею національно-державної незалежності поневолених Москвою народів.

4. З'їзд стоїть на становищі, що перемога концепції національно-державного визволення поневолених народів в офіційній політиці ЗДА зцілила б в одностайну протибольшевицьку дію революційно-визвольні змагання тих народів і акції західних потуг та мала б вирішальне значення для вигри вільного світу. Навпаки, пасивна й байдужа постава західних потуг, а особливо ЗДА, до визвольно-революційних рухів по той бік залізної заслони, вичікування на наслідки непорозуміння в колах панівної кремлівської кліки і розрахунки на еволюцію політики Москви впливають некорисно на протибольшевицькі визвольні рухи. Сучасні заходи ЗДА встановити тривалу коекзистенцію з СССР і його сателітами не сприяють повстанню народів проти московського поневолення навіть у випадку кризової ситуації в Кремлі.

5. З'їзд стверджує, що коли Уряд ЗДА Америки дає видатну моральну і матеріальну допомогу народам Азії і Африки в їх змаганнях до самостійності й обо-

рони проти комуністичної агресії, він водночас замикає очі на жахливі поневолення і перебування в умовах жорстокого колоніального гніту народів Східної і Середньої Європи, а тому апелює до Уряду ЗДА, щоб він в ім'я великих ідеалів свободи дав народам Східної і Середньої Європи, поневоленим Москвою, а зокрема українському народові, таку саму моральну і матеріальну допомогу в їхній боротьбі за визволення, яку він дає азійським і африканським народам.

6. З'їзд стверджує, що міжнародний комунізм намагається в ЗДА при допомозі своїх агентур послабити американську рішучість оборони проти комуністичної агресії, явної і збройної в одних країнах, а підірваної в інших.

7. З уваги на це З'їзд вважає, що нашим завданням є:

а) підтримувати всі заходи Уряду ЗДА, скеровані на скріплення оборонної могутності ЗДА;

б) демаскувати й поборювати підірвану комуністичну акцію, скеровану на послаблення вільних країн світу, зокрема ЗДА, і в цьому співпрацювати з американськими інституціями й установами, що ставлять собі такі самі завдання;

в) підтримувати оборонні заходи Уряду ЗДА й американського патріотичного громадянства проти збройної комуністичної агресії у В'єтнамі.

8. З'їзд вітає новостворений Осередок Студій Волі, що є одним із важливих заходів в оборонній підготові Америки і вільного світу проти комуністичної загрози.

СПРАВА ЦЕРКВИ

1. XIV З'їзд ООЧСУ, проаналізувавши роль Церкви в житті народу і розмір знищення обох українських Церков на Рідних Землях, звертається з гарячим проханням і закликом до Ієрархії обох історичних Українських Церков докласти всіх зусиль, щоб зберегти не тільки українське обличчя Христової Церкви в нашому народі на чужині, в усіх її формах і характері, в її обряді, мові і в її церковній традиції, але й створити з неї тверду фортецю українства в чужому морі.

2. З'їзд вважає, що наша рідна, свята Церква повинна стати знову, як була на рідних землях, невичерпним джерелом нашої національної освіти та суспільним центром національно-релігійного виховання цілої спільноти і всіх українських поколінь на чужині, щоб вони, в пошані до нашої святої Церкви, до авторитету її духовних провідників, з любов'ю до рідної мови й культури, до нашого славного минулого, до всього, що рідне в цілому, могли гордо нести прапор української національної особовості.

3. З'їзд, стверджуючи, що християнство було і є основним джерелом духовності української нації, вважає прояви антирелігійної пропаганди, теж і в прихованій формі, шкідливими для української визвольної справи. Водночас з цим З'їзд засуджує намагання деяких груп використовувати церковні справи для вузько-групових інтересів.

4. З'їзд з обуренням і найрішучіше відкидає інсинуації середовища еміграційних реалітетників і ревізіоністів, будімо Український Визвольний Фронт діяв на шкоду справи патріярхату. З'їзд вважає, що такі інсинуації свідомо спрепаровані і спрямовані цим середовищем, що стануло на становищі визнання УССР українською державою, на сіяння хаосу, викликання внутрішніх конфліктів, щоб таким чином мати параван для своїх шкідливих намагань.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

XIV З'їзд ООЧСУ з ентузіазмом вітає ініціативу Пан-Американської Української Конференції скликати Світовий Конгрес Вільних Українців, в листопаді 1967 року, в Нью Йорку.

З'їзд висловлює переконання, що Світовий Конгрес буде імпозантною маніфестацією нерозривної єдності еміграції і Краю в боротьбі за здійснення найвищих ідеалів нації, буде трибуною, з якої українці у вільному світі стануть на захист поневоленої батьківщини.

ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ

XIV З'їзд ООЧСУ стверджує, що на сучасному етапі боротьби з московсько-большевицьким імперіалізмом особливо важливим є національно-культурний фронт. Большевицька національна політика, як засіб денационалізації, змагає до знищення підвалин українського державницького життя на майбутнє шляхом спотворення минулого, до ліквідації національної окремішності, культурної і духової самобутності української нації шляхом советизації її духовости при допомозі національних форм.

2. З'їзд стверджує, що Москва: а) нищить українську науку, літературу і мистецтво, ліквідуєчи різними методами українську інтелігенцію „марксистською критикою”, цькуванням на „буржуазний націоналізм”, розподілом культури на „буржуазну” і „пролетарську”; б) ліквідує всю національну формами та самобутню характером українську культуру, як „буржуазну”; в) зараховує всі здобутки української культури до „віджилих” традицій, а елементи московської культури впроваджує під маскою „нових традицій” і „пролетарської культури”; г) нищить пам'ятки української культури шляхом ліквідації архівів, палення бібліотек, валення цінних архітектурних об'єктів; г) ліквідує творців української культури арештами, засланнями, замиканням у божевільнях і розстрілами; д) нищить українську мову прихованими засобами і прямими законами; е) знищує кожного, хто продовжує самостійно думати, як людина, або хто прагне працювати і творити згідно з правдою свого народу і хто цю правду обстоює; е) проводить систематично та послідовно процес насильницької ліквідації самобутності й автентичности української культури і намагається звести існування українства як окремої культуротворчої сили до мінімуму, а тим самим цілковито інтегрувати і підпорядкувати його інтересам і вимогам панівної москов-

ської культури завойовництва, імперіалізму і колоніалізму.

3. З'їзд стоїть на становищі, що у противагу такому московському курсові та для підсилення національно-самостійницької боротьби, яка ведеться в Україні теж на культурному фронті, — всі українські самостійницькі сили за кордоном повинні всебічно скріпити фронт оборони і розвитку української національної культури.

4. XIV З'їзд ООЧСУ звертається до українських діячів науки і культури — науковців, літераторів і мистців із закликом посилити свою творчу працю, зокрема на таких відтинках, які відіграють важливу роль у змаганні за національну самобутність.

5. З'їзд вітає постанову Асоціації Працівників Української Культури Північної Америки, члени якої, об'єднані ідеалами української духової самостійности та боротьбою за державність народу, поклали своїм завданням інспірувати та мобілізувати український культурний світ на еміграції до тих змагань, які стоять перед кожною нацією, що бажає жити, розвиватися і творити духові цінності для повного самовиявлення.

6. З'їзд закликає всі українські національні організації і установи, все патріотичне громадянство на чужині, а особливо членство формацій Українського Визвольного Фронту підтримати намагання Асоціації Працівників Української Культури Північної Америки творити найкращі моральні та матеріальні умови для розвитку самостійницької української науки, літератури і мистецтва, щоб діячі української культури могли розвинути фронт боротьби з московським наступом на духове існування українського народу, на його культурну самостійність та на історичну минувшину з її літературою і мистецтвом.

7. З уваги на трагічні обставини нищення Москвою української культури і діячів культури на Рідних Землях — З'їзд закликає українські наукові й культурні установи на еміграції не обмежуватись одноразовим часописним протестом, а розгорнути посилену акцію в захист української культури, постійно розкривати і таврувати ці намагання Москви, звертаючись до видатних діячів культури та об'єднань культурних діячів у вільному світі за підтримкою нашого становища на міжнародньому форумі, за складанням протестів проти нищення українського народу і його культури перед їх урядами.

8. З'їзд вітає добру ініціативу регіональних комітетів, що шляхом видавання наукових регіональних збірників під фірмою НТШ, присвячених окремим Землям України, стараються зберегти й закріпити нашу давню, національну та християнську традицію й культуру і передати її нашим грядучим поколінням.

ПРОБЛЕМИ ШКОЛИ Й ВИХОВАННЯ

1. З'їзд стверджує, що засадничим завданням нашої еміграції є збереження її українського обличчя. Це є завдання, щоб нормальний процес всихання еміграції відвернути розумом і волею, щоб його якнайдовше за-

гальмувати. Власну денационалізацію чи денационалізацію дітей мусимо вважати звичайною дезерцією.

2. Базою для здійснення цього завдання збереження українського обличчя є українські народні, середні і високі школи, чи пак курси українознавства нижчого, середнього і високого рівня, бо це один із головних засобів формування українського обличчя молоді.

3. З'їзд стверджує, що ці школи з різних причин здебільша не виконують свого завдання або виконують їх недостатньо. Їх формальне існування тільки присипляє чуйність громадянства, а в деяких випадках за українською вивіскою йде по суті денационалізаційний процес.

4. З'їзд стоїть на становищі, що загрозлива для нашої національної спільноти ситуація не дозволяє нам далі допускати існування такого стану речей, а тому накладає на новообрану Головну Управу ООЧСУ обов'язок зібрати матеріали, що ілюструють фактичний стан шкіл українознавства, і вживати заходів у компетентних чинників в напрямі uzдоровлення відносин і поліпшення справи.

5. З'їзд стоїть на становищі, що найважливішим чинником у національному вихованні є виховна праця родини, а тому зобов'язує новообрану Головну Управу ООЧСУ, щоб вона у своїй праці на культурно-освітньому відтинку особливо наголосила допомогу родині в українському національному вихованні дітей, допомогу, яка йшла б у напрямі поширення і поглиблення розуміння ваги національного виховання та його засобів.

6. Великим недоліком українського шкільництва є те, що воно охоплює тільки дітей і середньошкільну молодь, але не охоплює високошкільної молоді. Маючи це на увазі, З'їзд закликає членство ООЧСУ, щоб воно змагало до усунення цього недоліку і матеріальною та моральною підтримкою сприяло організації курсів українознавства на університетському рівні.

7. Доцінюючи вагу науки у визвольній боротьбі українського народу за власну Соборну, Суверенну і Незалежну Українську Державу, XIV З'їзд ООЧСУ підтримує заходи Фонду Катедри Українознавства (ФКУ) і закликає Відділи ставати стодолярними фундаторами катедри українознавства, щоб у 50-ліття Української Революції перша така катедра в провідному американському університеті стала дійсністю.

8. З'їзд стверджує, що українська культура, яка виростає на ґрунті західної цивілізації, є наскрізь гуманістичною культурою. І саме тому окупаційний режим в Україні докраю звужує в школах гуманістичні дисципліни і впоєє в молодь переконання, що тільки математично-природничі та перейняті матеріалістичною ідеологією суспільні науки є науками у власному цьому слова значенні. З'їзд стверджує, що також і на Заході можна завважити тенденцію наголошувати вагу технічних студій, коли йдеться про вибір шляху студій молоді. Щораз більше осіб з сучасного українського дозріваючого покоління вибирають цей напрям, а тому З'їзд закликає українські студентські організації, особливо ТУСМ, і національно-

свідомих батьків, щоб вони унапрямували університетські студії української молоді під кутом вимог і завдань української державности.

9. XIV З'їзд ООЧСУ, провівши аналізу виховної проблеми, бачить генеральну лінію українського виховного діла: а) в змаганні до героїки життя і самопосягати в протиставленні до вигоди і гедонізму сучасного життя; б) в приматі ідеального над матеріальним; в) в бажанні великого і величного, в протиставленні до культу малої людини; г) в наголошенні ідей нації і служення їй у протиставленні до еґоїстичного й особистого.

ПРОБЛЕМА МОЛОДІ

XIV З'їзд, розглядаючи проблему молоді на Рідних Землях, стверджує:

1. Московський окупант завдає українській молоді, пляново і безупинно, жакликих ударів, винищуючи її морально й обмежуючи та викривлюючи її інтелектуальний розвиток, чим прагне стимулювати майбутнє обличчя українського народу.

2. Цей цинічний і злочинний виховний процес, стосований окупантом, залишає дуже глибокі сліди в душі молодого українського покоління, замикає цьому поколінню шлях до об'єктивного знання про світ. Молодь в Україні має дуже обмежений і односторонній доступ до скарбниці власної, національної культури і цілковито відрізана від культури Заходу. Цю інтелектуальну порожнечу має їй заступити перещеплюваний на український ґрунт московський комуністичний примітив.

3. Москва свідомо і доцільно нищить морально і деправує українську молодь, бо вона прагне довести Україну до зникчємніння і духової руїни, до повної денационалізації і затрати її індивідуального обличчя. Бо Москва прагне, щоб Україна назавжди залишилася колонією Москви, постачальником збіжжя, вугілля і сталі. І тому стан постійного духового недорозвитку і паралічу — оце совєтський ідеал для „Малоросії“.

4. Не зважаючи на заходи Москви зробити „людину колективу“ масовим явищем — висліди большевицької праці все ще неспівмірні із вкладеними зусиллями. Українська молодь, що народилась і виростає в добі неволі, неохоче в своїй масі сприймає пропаґанду, а краща її частина хоч притиснена терором і приневолена до мовчанки — протиставляє деправуючому діянню школи й організації свій традиційний стиль життя.

5. З уваги на це окупант веде свою політику супроти української молоді тільки під кутом загрози збоку евентуального пробудження національної свідомості тієї молоді. Москва прагне, щоб українська молодь покидала Україну, шукаючи кращих умов життя поза межами батьківщини, щоб вона розпливалася в російському морі, щоб за всяку ціну денационалізувалася. І Москва використовує для цього кожен нагоду.

6. XIV З'їзд ООЧСУ ствержує, що в жадній країні світу молодь не переживає такого лихоліття, як саме

в Україні. Це діється тому, що окупант прагне за всяку ціну забезпечити собі володіння Україною, у вигляді своєї колонії.

7. З'їзд стоїть на становищі, що намагання Москви морально нищити українську молодь, духово її деградувати, вповні денационалізувати і перетворити у бездушну масу роботів — це є найбільша, найжахливіша загроза, яка будь-коли в історії України стояла перед українським народом.

8. З'їзд стоїть на становищі, що з уваги на цю загрозу протидія українського суспільства у вільному світі мусить бути особливо передумана, скоординована, постійна і сильна.

9. З'їзд закликає Пан-Американську Українську Конференцію, Український Конгресовий Комітет Америки, усі українські наукові установи та культурні і молодіжні організації, щоб вони стали на захист української молоді в Україні, використовуючи для цього всі форуми і всі можливості у вільному світі.

10. XIV З'їзд ООЧСУ накладає обов'язок на новообрану Головну Управу, щоб вона, маючи постійно перед очима загрозу морального нищення, духового деградування і повної денационалізації української молоді в Україні з боку окупанта, — була стимулюючим чинником у загальній акції українського самостійницького суспільства у вільному світі — на захист української молоді на Рідних Землях.

11. XIV З'їзд ООЧСУ, розглядаючи проблему молоді у вільному світі, а особливо в ЗДА — відмічає особливу актуальність боротьби за духово-національне збереження української молоді у важких еміграційних умовах і за посилення національного виховання молодіжних кадрів, що мають прийти на зміну старшій генерації.

12. З'їзд стверджує, що характеристичними ознаками сучасного стану серед значної частини загалу молоді т. зв. вільного світу є, з одного боку, гін до науки і високої освіти, як засобу до досягнення матеріальних вигід і заможного життя, а з другого боку — сприймання того життя під кутом розваг та ідейної безпринциповості.

13. Національне виховання української молоді на еміграції натрапляє на великі перешкоди внаслідок відсутності належного морально-релігійного виховання в школі й уважливішого домашнього виховання в родині, внаслідок матеріалістично-ліберального виховання більшої частини чужих шкіл, некритичного сприймання аморальних фільмів, радіопередач і телевізійних програм, деморалізуючої літератури і бездушного способу життя оточуючого світу.

14. З'їзд стверджує, що дія наших церков, громадських установ, різного шкільництва та молодіжних організацій тільки частково спинила денационалізуючорозкладовий процес серед нашої молоді.

15. Пропагандивна дія московського окупанта України і безкритичне сприймання частинною інтелектуальною українською молоді на еміграції чужих джерел про суть московського комунізму, при недостатньому ідеологічному формуванні її з українського боку, стано-

вить небезпеку для частини тієї молоді: зійти на мавні новітнього совєтофілства.

16. Досвід з дії наших молодіжних організацій, особливо СУМ'у, — показує, що існують перспективи захистити нашу молодь від деструктивних впливів оточення та зберегти її при українстві, якщо змобілізуємо всі виховні сили і матеріальні засоби на цей загрозливий для національної субстанції відтинок.

17. XIV З'їзд ООЧСУ відмічає з признанням видатну працю Спілки Української Молоді Америки в справі збереження національного обличчя еміграційної молоді.

18. З'їзд закликає батьків, членів ООЧСУ, щоб вони обов'язково включили своїх дітей в ряди СУМА і своєю матеріальною підтримкою та передплатою суміських видань дали змогу СУМА якнайширше розгорнути її виховну працю.

19. На відтинку студіюючої молоді XIV З'їзд ООЧСУ пекучими завданнями вважає: матеріальне забезпечення і організування українського студентства в лавах існуючих національних студентських організацій, унапрямування його студій під кутом вимог і завдань української державности, включення студіюючої молоді до активної праці в суспільно-політичному житті еміграції.

ПРОБЛЕМА ДОРостаЮчого ПОКОЛІННЯ

XIV З'їзд ООЧСУ, розглядаючи проблему доростаючого українського покоління, отже проблему, яка щільно в'яжеться з найбільш засадничою для еміграції справою: збереження впродовж найдовшого часу українського обличчя еміграції — стверджує:

1. Проблема сучасної української молоді не є проблемою тільки молоді, вона є проблемою всіх свідомих своїх завдань і відповідальних членів української політичної еміграції, а тому закликає членство ООЧСУ постійно і всебічно підтримувати виховні та освітні намагання СУМА, ТУСМ'у і інших молодіжних організацій, що їх цілі відповідають українському національному розумінню завдань молоді.

2. Українське доростаюче покоління, так, як і сучасна молодь в цілому світі, переймається духом знеохоти і відвертається від визнаних старшим громадянством вартостей. В основі проблеми лежить не тільки послаблення внутрішніх гальм і наказів релігійної моральности, яка доконується в ім'я облегшування людського життя, але й те, що інтелектуальні, культурні, мистецькі чи господарські і суспільні відживи, якими сучасність частує молоду людину, є найчастіше плиткі і позбавлені героїзму. І тому проблема молоді — це проблема змісту життя.

3. Українська молодь, в цілості вихована чужою школою, байдужніє до українських справ, зокрема через те, що їх змальовується у традиційних плачливих тирадах. Молодь вважає, що це для неї далекі, загумні справи, давно прогомнілі й нудні справи. Від цих справ не можуть загорітися серця, спрагнені найбільш сучасних надхнень. Образ української справи в її вч-

ЗВЕРНЕННЯ ПРОВодУ 34 ОУН

У П'ЯТДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ПОЧАТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

В ланцюгу поколінь першою ланкою оновленої в ХХ ст. боротьби за державну самостійність України був 1917 рік. Березнева революція, що в час робітничих страйків почалася повстанням українських полків в Петрограді, започаткувала нову добу в історії Східної Європи, добу розвалу російської самодержавної імперії. Нова доба почалася затяжною і ще не закінченою боротьбою за творення — на місце поваленої царської імперії — нового політичного, соціального і національного ладу.

Три протилежні сили були тоді, в 1917 році, зацікавлені в поваленні самодержавної царської монархії: російська лібералізуюча демократія, що займала ключові позиції в царській імперії, соціялісти різних програмових відтінків, що творили опозицію проти царського режиму, та народи, поневолені тією царською імперією, які були позбавлені безпосереднього впливу на політику поневолювачів і безнадійно намагалися, через обманливе посередництво російських опозиційних партій, добиватися поширення належних їм національно-культурних і політичних прав. Дві перші сили — російські демократи і соціялісти — змагаючи до пере-

рашній формі не може порушити молодости. Але прагнення людини, яка починає жити, може наситити, а уяву і думку може і мусить окрилити — візія боротьби ідей, яка охоплює цілий світ, боротьби, авангардом якої є Україна.

4. Процес формування українського обличчя нашої молоді не дає бажаних вислідів. Це є тільки доказом того, що досі стосовані методи були невідповідні. З уваги на вагу справи, відповідні методи мусять бути знайдені, а повний успіх виховного діла мусить бути забезпечений.

5. З'їзд стоїть на становищі, що коли українська еміграційна спільнота намагається виховати нове покоління, готова стати до боротьби за долю України, — то вже сьогодні життя старшого покоління мусить піти по лінії виховних вимог, репрезентованих виховною дією. Бо коли маємо виховати нашу молодь в зв'язку з життям, а не в штучних умовах ізоляції, то наше власне життя, це життєве реальне середовище, в яке маємо вводити молодь, мусить двигнутися на вершини виховної сили і не може бути джерелом деградації.

6. З уваги на це З'їзд ставить перед членством ООЧСУ пекучу вимогу усвідомити собі і довести до свідомості всього громадянства ту незбиту правду, що моральна постава старшого громадянства до української визвольної справи, його ентузіязм, відданість, жертвенність для визвольної дії, як і його активна підтримка праці та зусиль молоді — основний стимулюючий чинник у формуванні українського національного обличчя молоді.

творення державного ладу на такий демократичний лад, у якому вони мали б виключний або головний вплив, хоч і різнилися поглядами на зміст соціальних реформ, були згідні в одному, а саме: поваливши царя і встановивши республіканський демократичний чи соціялістичний лад, треба зберегти єдину і неділиму російську імперію.

Для третьої сили — для поневолених Росією народів — повалення царя було сигналом, що захопив до негайної мобілізації народні сили на боротьбу за повні національно-політичні права. Коли розлетівся в руїни царський простол і почався згори розпад російської тюрми народів, поневолені народи України, Прибалтики, Кавказу приспівшено почали гуртувати сили до боротьби за вільне національне життя.

Вже через п'ять днів після усунення царя від влади, в Києві 17 березня 1917 року з'їзд представників українських організацій і партій створив Українську Центральну Раду. Це був перший зав'язок окремої політичної репрезентації України. Всеукраїнський Національний Конгрес визнав 8 квітня Центральну Раду за українську владу і висунув домагання національно-територіальної автономії та створення союзу неросійських народів, що прагнуть поширення національно-політичних прав.

Початкові дії Української Центральної Ради були обережні і важкі. Українських зорганізованих сил, на які вона могла б спертися, ще не було, вони були в стадії творення. Україна, як прифронтова смуга, була обсаджена гарнізонами російських військ під командою чорносотенних монархістів або вірних Тимчасовому Правительству Росії єдинеїлітських офіцерів. Крім того, українські партії, що мали переважачий вплив в Українській Центральній Раді, ще не були виволені з гіпнози облудливих надій, побудованих на помилкових теоретичних доктринах, і їм здавалося, що подібності їхніх партійних програм з програмами російських соціялістичних єдинеїлітців вистачає, щоб забезпечити також національно-політичні права українському народові.

Домагання соціал-самостійників зразу відкрито висунути вимогу самостійности України не було ними узгіднене. Щойно після безуспішних заходів добитися від Тимчасового Правительства Росії принаймні права автономного самоурядування на своїй землі Українська Центральна Рада вирішила силою доконаного факту виконати ухвалу Всеукраїнського Національного Конгресу і проголосити в I Універсалі: „Віднині самі будемо творити наше життя. Народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям. Хай порядок, лад на Україні дають вибрані вселюдним, рівним, прямим і тайним голосуванням Всенародні Українські Збори (Сойм). Всі закони, що повинні дати той лад у нас на Україні, мають право видавати тільки Українські Збори”.

Це був зворотний пункт невідхильного переходу до української самостійної політики. Основним у I Універсалі є проголошення, що законним джерелом влади в Україні є воля українського народу, а не дозвіл від російського уряду. Другорядне значення мало тоді те, що Центральна Рада, оголосивши себе революційним парламентом України і поширивши представництво делегатів, на початковому етапі усамостійненої політики висунула лише програму національно-політичної автономії, замість повної державної суверенності. Наступні рішення вона залишила Всенароднім Українським Зборам — законодавчому органу обраних послів. На тодішні ускладнені умовини навіть така поміркована програма була першим революційним актом незалежності від апробат російського уряду.

Черговим актом усамостійнення України був III Універсал, виданий 20 листопада 1917 року, яким проголошено Українську Народню Республіку в відповідь на ультиматум більшовиків, які 7 листопада, перебравши владу в Росії, виповіли війну Україні. Остаточним завершенням початкової стадії усамостійнення Української Держави був IV Універсал, виданий 22 січня 1918 року Центральною Радою, який у розпалі війни з більшовиками проголосив: „Віднині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою українського народу”.

Державно-правні акти, проголошені універсалами, були вислідом зудару протилежних політичних тенденцій, що на весь зріст вийшли на арену історії після повалення царату. В Україні гальмуючу роллю у вільному розгортанні самих початків визвольної боротьби і в організуванні військових сил відіграла віра багатьох партійних керівників у понаднаціональне братерство програмово споріднених українських соціалістичних і демократичних партій з російськими. Це уявне братерство закінчилося кривавою національно-визвольною війною проти російського єдиноділімства всіх мастей і проти відновлення російського деспотичного самодержавства під маркою більшовицької диктатури „пролетаріату”. В ході визвольної війни проти різних напасників, більшовиків, чорносотенців Врангеля, Денікіна, власної отаманської анархії, німецьких інтервентів і польських загарбників, гартувалось і політично дозріло перше покоління борців за ідею української державності.

Це було покоління вояків і повстанців, які збройно здобували і захищали українську державу проти ворожих нападів. Після падіння української держави вони не склали зброї, але організували повстанські рейди, піднімали селянські повстання, творили революційні клітчини на окупованих землях. Для послідовного продовжування боротьби за національне визволення вони створили в 1920 році, під проводом полк. Є. Коновальця, Українську Військову Організацію, національно-самостійницьку підпільну організацію.

З їхньої ініціативи і при співпраці з черговим поколінням військовиків створили 1929 року Організацію

Українських Націоналістів, що перейняла на себе продовжування визвольно-революційної боротьби в наступних десятиріччях.

Ідея самостійності і соборності України перестала бути мрією патріотів чи програмовим постулатом легальних національних партій. За нею стала збройна революційна сила, яка мобілізувала придатних на фронт прямої боротьби з ворогом. Видними позначками успішності поєднання національної ідеї з організованою революційною силою є не лише різномірні 50-річні бойові акції, але події історичного значення, як акт проголошення державності в Карпатській Україні в 1939 році й війна з мадярами в її обороні, акт відновлення державності у Львові в 1941 році і революційна боротьба проти гітлерівських окупантів.

Ріст національно-визвольних сил досягнув свого вершка вперше після падіння нашої держави в роки другої світової війни, коли з почину ОУН була створена в 1942-му році Українська Повстанська Армія, що численністю вояцтва, а зокрема своєю високою свідомістю і героїчним самовідреченням перевищувала нашу регулярну Армію з часів Центральної Ради. Роллю політичної репрезентації створювала УГВР.

Сяйво Тризуба, що в 1917 році звістило волю України, освітило шлях боротьби за національне визволення наступним поколінням. Тяглість тієї боротьби в прямій і безпосередній формі не була перервана за останні півстоліття.

В п'ятдесятиріччя початку національно-визвольної революції в Україні незмінним здобутком пройденого етапу історії є засвоєне широкими українськими масами глибоке зрозуміння про життєву необхідність власної національної держави та досвід організування і ведення визвольно-революційної боротьби, здобутий поколіннями борців на фронтах проти різних окупантів України.

Відзначаючи п'ятдесятиріччя Української Визвольної Революції, ми з гордістю і вдячністю хилимо голови перед вояками Українських Армій, що в обороні української держави поклали своє життя у фронтових боях, перед революціонерами, що загинули в незчисленних бойових акціях повстанських загонів і революційної дії УВО, ОУН та УПА, перед політичними в'язнями, що були замучені в ворожих в'язницях, концтаборах і засланнях, перед героїчним завзяттям українських селян і робітників, що жертвою власного життя усім серцем спомагали боротьбу за національне визволення.

Хай буде вічна слава поляглим борцям за волю України!

Хай живе і перемагає Українська Національно-Визвольна Революція!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава! Постій, у березні 1967 року.

ПРОВІД ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

З В Е Р Н Е Н Н Я

КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ В ЗДА ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ УПА В СПРАВІ ЗБІРКИ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД

Червоною ниткою проходить через український історичний календар ХХ сторіччя безперервна й послідовна боротьба української людини проти окупантів України.

Від славного виступу Українських Січових Стрільців, через великі Армії Українського Народу — УГА та Армії УНР, старшини і бійців Карпатської Січі, до безсмертної своєю героїзмом Української Повстанської Армії і до 1 Української Дивізії — Української Національної Армії та найновіших форм сучасної боротьби — Україна стояла, стоїть і стоятиме непохитно проти ворога, якою барвою він не прикривався б і якими „інтернаціональними“ вивісками не маскувався б. Десятками тисяч відомих і невідомих могиł борців покрилася наша Рідна Земля, покрилися Казахстан і Сибір; у мурах, зведених безбожницькою, імперіалістичною Московією тюрем і в концтаборах карасться, та не касться наша молодь, українські інтелектуалісти — квіт Української Нації.

Нині вже не гримлять гармати на Українській Землі, але Москва провадить і далі запеклий бій проти ідей революційної ОУН, проти того, за що змагалась Українська Повстанська Армія. Боротьба триває й буде тривати, і тому навіть за океанами українська людина почуває, що вона — на фронті, у вирі тієї боротьби. Тож нехай для нас усіх залишиться і надалі діючим та зобов'язуючим наказ Головного Командира УПА сл. п. ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки з липня 1946 року командирам та бійцям УПА, в якому сказано: „Я певний, що Ви, незламні борці-герої, вміло засвоїте собі нові зразки бою з ворогом так, як скоро і вміло Ви опанували мистецтво партизанки“...

Як на Рідній Землі, так і в розсіянні, працюючи для добра України, для здійснення святого гасла і життєвої необхідності українського народу — Української Самостійної Соборної Держави, — нині, у 25-ту річницю створення Української Повстанської Армії — ми покликані гідно вшанувати тих, хто змагався до кінця, відавши Батьківщині справді все, що може дати людина. Ми повинні не лише достойно вшанувати новітніх Героїв України в осередках скупчення українців у всьому світі, а й сказати голосно світові про них, про нашу Українську Правду.

Крайовий Комітет запланував гідне відзначення, а Вас закликає взяти участь у збірці фондів: видати монументальну історію УПА українською і англійською мовами, антологію поезій, присвячену УПА, листівки, поштові марки, проголосити конкурс на твір про УПА в образотворчому мистецтві, здійснити виїзні вистави театру з п'єсою про УПА, перевести спеціальні заре-

кордовані радіопроеграми та ін. Крім того допомога вдовам і сиротам по вояках і командирах УПА.

Кожна пожертва є великою, коли вона є вчасною! Збірка триває лише в квітні і травні. Жертвуйте щедро нашим збирачам або присилайте на адресу Комітету:

З а К р а й о в и й К о м і т е т :

Лев Футала — Голова, Михайло Фурда — Касир
інж. Микола Семанишин — Фінан. Секретар

National Committee for the Observance of the
25th Anniversary of UPA
P. O. Box 304, Cooper Sta. New York, N. Y. 10003

І. Боднарчук

ДУХ НЕСКОРЕНОЇ УКРАЇНИ

(Пам'яті Т. Чупринки)

... Ти будеш жити,
Ти мусиш, як символ, легенда, міт
(Теодосій Крупа — „Скоб-Командир“)

Русявий, життєрадісний, тозариський, сміливий і характерний юнак пройшов важкий життєвий шлях, готуючись до великих завдань. Змалку гартував своє тіло й духа, щоб стати зразковим борцем-революціонером, який не знає страху й вагань. Як пластун-мандрівник, піяніст, спортсмен, мисливець, інженер-технік, а вкінці підпільник, він усюди був на своєму місці і завжди був один із перших. Нічого дивного, що коли Україна стала побоевищем двох фашизмів, брунатного й червоного, колишній організатор і засновник пластового моряцького куреня „Чорноморці“ та один із творців збройної сили знедоленої Срібної Землі, очолив легендарну Українську Повстанську Армію і в найважчих умовах продовжував боротьбу з наїзниками.

Вже по maturі прийняв перше бойове хрищення, беручи безпосередню участь в атентаті на польського куратора, великого шовініста, що намагався влити отруту в серця нашої молоді. З черги прийшов атентат на комісара-садиста, що катував наших в'язнів на допитах і слідстві. В листопаді 1932 року Дзвін-Шухевич, як бойовий референт Крайової Екзекутиви ОУН, зорганізував напад на поштовий уряд у Городку, під час якого згинув від власної кулі, щоб не віддатися в руки поліції, Юрко Боровинський і попали в руки ката Білас і Данилишин.

В 1933 р. студент техніки Шухевич опрацював плян замаху на советський консулят, після якого Микола Лемик віддався живим у руки поліції, щоб в імені цілого народу запротестувати проти звірств Москви. Потім підготував атентат на міністра Перацького, а на початку 1930 р. пішов на Заклик Карпатської України організувати її збройну силу. Прибувши в грудні того ж року до Хусту, займав у штабі Карпатської Січі, під прізвиськом чотаря Щуки, пост офіцера для окремих доручень. Поїздки до Праги, Відня, Берліну, нелегальні переходи кордону — ось які були обов'язки чотаря Щуки. Після трагічних подій на Закарпатті, з доручення ОУН, поїхав на пост зв'язкового до Данцігу, де й застав його початок війни. Після розгалу Польщі виїхав до Кракова організувати низку курсів для вишколу майбутніх військових старшин. Як сотник Тур став у червні 1941 року заступником команданта Українського Легіону, зорганізованого в той час німецьким командуванням проти волі гітлерівської партії. Наприкінці 1943 року очолив героїчну УПА і на цій стійці поляг 5 березня 1950 р.

Ті, що знали командира ближче, розказують, що він терпів невимовно і переживав важку внутрішню боротьбу, коли доводилося йому посилати людей на небезпечну роботу. Виряджаючи 19-літнього юнака Лемика на виконання атентату, Дзвін-Шухевич мав докори совісти і сказав: „Найрадше пішов би я сам”. Коли польський суд засудив цілком непричетних до атентату на Собінського членів УВО Атаманчука й Вербицького, то — як стверджує Вол. Янів — Шухевич і другий учасник атентату зголошені Проводові готовість добровільно віддатися в руки поліції для відтяження засуджених друзів. Але з тактичних причин Провід Організації заборонив їм це робити.

Всі бойові акції, що їх опрацював Шухевич, як член УВО і ОУН, обмірковував він з великою докладністю і до найменших подробиць. ОУН під його проводом перейшла шлях від індивідуального терору до масової боротьби. Щойно після смерті Юрка Березинського з архіву Сеніка дізналася поліція, хто опрацював плян атентату на Чеховського. Між багатьма ув'язненими у зв'язку із справою Городка опинився в тюрмі і Дзвін-Шухевич. Але хоч полі-

ція катувала арештованих, ніхто не зрадив, і через нестачу доказів Шухевича звільнено. Під час німецької окупації зумів Шухевич щасливо вирватися з рук Гестапа на головній станції у Львові. Під чужим прізвиськом він переховувався в одній німецькій станиці недалеко ставка Світезь у Львові, коли німецька влада шукала його надаремне по цілім краю. Він майже завжди вмів перехитрити ворога. Може й тому литовський поет і журналіст Казіс Відікавскас у вірші, присвяченому ген. Чупринці, порівняв його до „Мазепи, супротивника царів, що про свободу безупину снів”.

Коли ми покидали Рідну Землю, він залишився, щоб виконати до кінця свій обов'язок.

Витривав сім років на пості Головного Командира в зтяжній збройній боротьбі з німецьким і московським імперіялізмом. Сім років боротьби проти могутнього окупанта, який святкував перемогу над Німеччиною й диктував свою волю західньому світові. Сім років боротьби, до якої Захід байдуже приглядався або й не хотів чути про неї, підлещуючись окупантові українських земель. Сім довгих років не тільки збройної боротьби з найкраще озброєною потугою, але й розпучливих змагань з байдужістю західніх держав, які вірили своєму союзникові, що брудною пропагандою весь час дискредитував, заперечував і обплывував нашу УПА та її залізного Командира.

5-го березня 1950 року згинув Командир на своїй стійці і героїською смертю завершив той шлях жертви, на який став він ще молодим юнаком, коли як 17-літній хлопець включився в ряди УВО. Відійшов у вічність, задивлений у далечінь і сповнений віри у недалеке воскресіння Батьківщини. Але він не помер, тільки відійшов у інші сфери існування. Не може бо вмерти людина, яка створила безсмертний чин і з виснаженої неволею української нації викресала таку силу, що вже в очах сучасників стала легендарною. Його фізична смерть скрипила духа українського народу та відродила в нього надію. Наснажений духом Великого Сяна, наш народ уперто продовжує боротьбу за здійснення Ідеї, що стала змістом цілого життя ген. Тараса Чупринки.

ПОШИРЮЙТЕ ВІСНИК!

С. Корниз

КИТАЙСЬКА ЧИ МОСКОВСЬКА НЕБЕЗПЕКА?

Посилення сварні між Пейпінгом і Москвою стало найбільшим феноменом світової політики, який перевищує заінтересування навіть подіями у В'єтнамі. Ті „непорозуміння” чи „суперечки”, як їх делікатно називають дипломати, що досі обмежувались „вимахуванням кулаками” і взаємною виміною лайливими епітетами в пресі і радіо, прибрали конкретніших форм, як демонстрації перед амбасадами, биття вікон, викинення студентів і повернення на „родину” зганьблених родин членів московської амбасади. А далі дійшло до зміцнення військових залог по обох боках китайсько-московського кордону і до збройних сутичок.

В дійсності, як про це можна здогадуватися зі скупих інформацій, що дістаються на Захід через Японію, йдеться про завзяту боротьбу поміж прихильниками Мао і його противниками. Виглядає так, що китайське військо займало досі в тій справі неутральне становище. Але неутрального становища до тих подій не займає Москва. Вона провадила й провадить проти „кляки Мао Тсе-тунга” наступ своїми багатьо разів випробуваними методами: через своїх агентів впливає на противників Мао і допомагає їм у їх боротьбі, щоб владу в Китаї захопили прихильники орієнтації на Москву.

У пресі появилися вістки, що з транспортів зброї, які йдуть з Москви до Північного В'єтнаму, на території Китаю московський супровідний персонал роздавав її противникам Мао. В Алма Аті, в ССРСР, вишколюється китайських партизанів, які вже зробили багато випадів у Китай. Численні советські агенти діють у китайських провінціях, організуючи повстання, перевороти і заворушення у війську.

Різними шляхами дійшли на Захід вістки, що в провінції Шансі здобули перемогу прихильники Мао. Натомість у провінції Шечван вони зазнали поразки. В Тибеті і Внутрішній Монголії зміцнюються противники Мао. В Пейпінгу студенти зчинили криваву бійку з „червоною гвардією”. Під натиском військових чинників Мао видав наказ для дев'ятох груп „червоногвардійців” припинити революційну акцію.

Провідників тих відділів арештовано, а решту повернено до шкіл і фабрик.

Японські кореспонденти твердять, що це лише окремі епізоди розпочатого Мао Тсе-тунгом проборкування „червоної гвардії”, яка завдала країні великої матеріальної шкоди і викликала в ній хаос. У вуличних афішах подано промову прем'єра Чу Ен-лая, який ствердив, що „некомпетентні люди”, які у висліді партійної чистки зайняли відповідальні становища, підважили репутацію Китаю.

На цьому події в Китаї, мабуть, не скінчаться.

Крім замаскованої, але цілком реальної агресії в Китаї, Москва розвинула дуже жваву акцію в Європі, щоб забезпечити собі запілля на випадок, якщо прийшло б до збройного конфлікту з „дружнім китайським народом”. В тій цілі Москва зробила примирливий жест в сторону країн Західної Європи, обіцяючи їм великі торговельні користі і забезпечення неагресії. З цією ж ціллю їздив Підгорний до Австрії і Італії, а Косигін до Франції і Британії. Для Німеччини і Франції Москва підсунула проєкти торгівлі з Румунією, Мадярщиною та іншими краями Східної Європи, яким наказано грабити ролю країн, що буцімто стараються унезалежитись від Москви. Для Німеччини і Франції це дало можливість створити фантастичні пляни відтягнення країн Східної Європи від комунізму і створення європейського союзу по Урал.

Однак, за останні 22 роки ще не було випадку, щоб котрийсь із поневолених Москвою країв визволився з-під московської окупації. Румунія, Мадярщина і інші сателіти не зможуть повернути собі свободи доти, поки там стоять московські залоги.

Щоб прохолодити Франції охоту підтримувати червоний Китай, створено там, певно за намовою московських агентів, інцидент з радником французької амбасади. Червоногвардійці тримали авто з радником і його жінкою сім годин на холоді, під виття юрби. Інцидент дрібний, але для престижу Франції дошкульний.

Одночасно Москва старається заспокоїти громадську думку в ЗДА, обіцяючи великі користі з торгівлі, договори про заборону нуклеарної зброї в космосі і її поширення на землі, натякаючи при тому навіть на можливість оборонного союзу проти Китаю. Це очевидний обман, бо якби Москва мала замір співпрацювати з ЗДА проти Китаю, то не підтримувала б війни у В'єтнамі, а також не вела б неперебірливої пропаганди проти „американського імперіялізму”.

Аналізуючи з найбільшою обережністю описані вище події, бачимо, що надії світової і нашої преси на врятування світу через війну Китаю з ССРСР щонайменше передчасні. Китай заслабий, щоб розпочинати війну з Москвою. Тим більше він не може і не потребує вести війни із ЗДА. Китай не може воювати ще й тому, що він стоїть під постійною загрозою американських і союзних військових баз, починаючи від Японії, почерез Корею, Формозу, Індонезію аж до В'єтнаму, де знаходяться півмільйонна американська армія, могутнє летунство і флот.

Поза тим Китай загрожений відосередніми прагненнями поневолених ним народів — Тибету, Монголії і різних провінцій. Врешті Китай не зорганізований і не сконсолідований політично. Боротьба за владу і постійний брак харчів ніяк не сприятимуть перемозі у війні з могутніми противниками.

Майже з тих самих причин у велику війну з Китаєм чи ЗДА не може вступити і Москва. Нуклеарної зброї має вона менше як ЗДА. Технічною спроможністю і промисловим потенціалом Москва що довго відставатиме від ЗДА. Однак, найслабше представляється внутрішнє положення в ССРСР. Поневолені народи битися за Москву не будуть, що більше — свою зброю обернуть вони проти гнобителів. Нарешті, Москва мусить числитися зі зростаючою силою Західньої Європи — Німеччиною, що має поразки з Москвою за окуповані східні землі, Францією, Британією і краями, об'єднаними в Європейській Господарській Спільноті. Японія має свої старі поразки з Москвою і у випадку війни стане по боці Заходу.

У світі йде змагання за бути чи не бути. Змагання між рабовласницькою комуністичною Москвою, обтяженою поневоленими народами, і вільними ЗДА у спілці з Західньою Європою та Японією. В тих гльобальних змаганнях рішатимуть не тільки зброя, не тільки економічна й промислова спроможність, але й політич-

на доктрина, воля до перемоги і мораль воюючих сторін. А передусім — свідомість боротьби за слушну справу.

ССРСР веде війни тільки властивими москалям підступними, обманними способами. Способами проникання в запілля противника, деморалізації противника, розбиття національної єдності, фальшивої пацифістичної агітації і — наставлення уряду з своїх агентів. Ці методи стосує тепер вона у В'єтнамі і в Китаї...

Хто є більшим ворогом ЗДА — Китай чи Москва?

На підставі наведених вище міркувань приходимо до висновку, що Китай не може бути під цю пору небезпечним ворогом ЗДА тому, що не має в тому цілі, і тому, що неспроможний до того. Ми бачимо, що навіть війну у В'єтнамі веде і фінансує не Китай, а Москва своїми технічними засобами і своїми інструкторами. А тому тільки хижа, розбишацька і імперіялістична Москва є головним ворогом ЗДА, України і всього вільного світу.

Большевицькі методи змінювати тактику і пляновими змінами виводити в поле своїх противників дають Москві бажані успіхи, не зважаючи на те, що ці методи вже загальновідомі... Як у політиці чужосторонніх держав, так і в деяких середовищах поневолених народів не вигасає орієнтація на засадничі зміни в большевицькій системі. На тому тлі зрджуються все нові, фальшиві сподівання, що різні зміни в большевизмі приведуть до переродження його хижацької природи.

Бийлихо

ЛІТ. БЮЛЕТЕНЬ

„ВОЛОСОЖАР”

ЛІТЕРАТУРНИЙ, ІЛЮСТРОВАННИЙ БЮЛЕТЕНЬ „ВОЛОСОЖАР” (Ч. 1, 1967) ТА НОВІ КАТАЛОГИ КНИЖОК ВИСИЛАЄМО ВСІМ БЕЗПЛАТНО.

Адреса ОУП „ВОЛОСОЖАР”:

I. M A N Y L O

P. O. BOX 472

VINELAND, N. J. 08360 U. S. A.
